ब्रह्मांड गोळक

ॐ नमोजीसद्गुरुमारुरराजा ॥ टी गांव
राजीप्रेमराजा ॥ पराशराचे केवळ्येबीजा ॥ साक्षे पैमजलाऊष्टीरे ॥ १ ॥ मध्य
मुनीनेस्तवनकेले ॥ दिगांबराकार्ने ॥ ग्रंथलिहीताचीपरंशान ॥ माहीके
स्मर्नेपरहंसाचे ॥ २ ॥ मिआज्ञानमूढमती ॥ माझ्या आंगीसामर्थनाही एक
रीती ॥ गर्थीनावब्रम्हांडगोळकटवली ॥ माझ्यावाचेसी बोलतानये ॥ ३ ॥
हाग्रंथपरासर ॥ तेथेवाचेचापारकळेना ॥ मूढमतीमीसाच्यार ॥ ग्रंथसखरमले
खवे ॥ ४ ॥ निरुपनतूझेपरासर ॥ मी कैसे आनूआकारा ॥ सगूनाच्यावार
नलावीमजकोनी ॥ ५ ॥ हागर्थब्रम्हांडगोळक ॥ मूळ परहंसनाच्याकडूंक ॥ प
रवस्तूचाप्रेमबोधक ॥ तेथेखळवीदास्यीरंगकेची ॥ ६ ॥ माझेचर्मचक्षुना
सिवंल ॥ माझीवाच्याआमगळपहा ॥ परवस्तूचापदार्थ ॥ मीयाकैसेली
हावे ॥ ७ ॥ माझेहातानलीहीता ॥ कैसेहोईलनमस्ता ॥ हा ब्रम्हांडगोळ
कग्रंथो ॥ मजकडूनलिहवेना ॥ ८ ॥ तूझी कृपा होईलमज ॥ मिग्रंथी लीहीन
सहज ॥ हालीलेखनी देवोनीज ॥ नीजगूजसांगीतले ॥ ९ ॥ जेजेतूम्हीआ
कारासीआनीले ॥ तेतेमीलीखीतकरिन ॥ बुध्दीचाप्रकाशकरीन ॥ ते
काबोलतूम्हापूढे ॥ १० ॥

॥ १ ॥ ऐकोनीमध्यमूनीचीवानी ॥ समोरबैसलिहंसवानी ॥ हातीलेखनीदेवो
नी ॥ सीध्दांतपरहंसानीकेलेंवीला ॥ ११ ॥ ब्रम्हांडगोळकसिध्दांत ॥ वेथे
नाहीवेदांतीवार्ता ॥ कृतायुगीहंससाग्रत ॥ झालेबोधीतेश्रीगुरु ॥ १२ ॥
येदुराजा छत्रपतीराजकरीतोएकनीती ॥ तसमानधर्मनीती ॥ राजाहोताकृतायो
गी ॥ १३ ॥ राज्येकेलेअढळदारुना ॥ दुस्टसंजेनतलमाल ॥ पापनचेकेरतीप्र
मान ॥ नगरीजनसूखीचालवीतो ॥ १४ ॥ तेथूनहोतआन्नपदार्थ ॥ अन्न
आहारीचराहात ॥ नानादशांचीमात ॥ तेहीतेथेनहोती ॥ १५ ॥ कोणेएकेदी
वशी ॥ राजाचालिलाहोतावनासी ॥ तेथेएकपक्षासी ॥ राजयानेदेखीले
॥ १६ ॥ एकपक्षहोताथोर ॥ बैसलाकल्पवृक्षावर ॥ तकातोशब्दऊतर ॥ काय
बोलताजाहाला ॥ १७ ॥ कृतायुगसोवेजाणलीनयुगेबहुतदारुन ॥ जन्ममन
र्नाचीनागवन ॥ पुढेजाणहोईल ॥ १८ ॥ राजाबहुचतुर ॥ मनीखोजकरुला
गलाविचारु ॥ अरेहेगर्विष्ठप्रांस्यरु ॥ कायविचारबोलुनीगेले ॥ १९ ॥ ईत
कासांगोनीवृतांत ॥ पाखरुझालेगुप्त ॥ ईतकेशब्दराऐकल ॥ मनीकारईचक जा
ला ॥ २० ॥ ऐकोनीपाखरांचेवचन ॥ राजाचीस्मीतझालाजान ॥ धीगधीगमाझ जीने

॥ २ ॥

नरदेह जाण व्यर्थ आलो ॥२१॥ मग करू लागला वीचार ॥ पुढे त्रीता युग
होनार ॥ तेव्हा फळ पान्या आहार ॥ होईल साचार माझा ॥ २२ ॥ द्वापार प्रहरी अन्न
पदार्थी ॥ शडूरसा अन्न भक्षण होती ॥ मग नाना जिवाची कुसती ॥ उत्पत्ती ज्यको
टी होईल ॥ २३ ॥ कली मध्ये जन्म खोटे असे ॥ भक्षण होईल मध्य मास ॥ मग ना
नाजीवचैवा निर्मीसे ॥ दैशा दया होइल ॥ २४ ॥ नाना जीवाची अपेक्षा होईल कर्म
फास्या ॥ जन्म मर्णाची आशा ॥ मग मी मक्त न होईन ॥ २५ ॥ मी आता आहेल
री शुध्द कांचन ॥ मग मी मक्त न होईन ॥ नाना योनीची नागवण ॥ मज वरि जा
न पडेल ॥ २६ ॥ ईतकेवी च्यारुनी मानसी ॥ राजा उदास झाला मनासी ॥ सोडी
ले घरदार आश्रमासी ॥ वैराग्यासी निघाला ॥ २७ ॥ जैसे सोन्याचे नग झाले
डाग सच्यासी फुल लागले ॥ शेवटी सोनारानें गाळीले ॥ सोने झाले तद्रुपची ॥
॥ २८ ॥ रस कढईत टाकीत ॥ तळी अग्न लावीत ॥ वरती फेस झाकोनी देत ॥ गु
ळ तव्हा ता शुध्द झाला ॥ २९ ॥ साळीत ळे ~~[illegible]~~ कांडोनी काढी टिकण ॥ भूस कों
डा फेकून ॥ ऐसे जाले राजासी ॥ ३० ॥ काया हंस दोघे जन ॥ सगुनासी आ घे
ले चालून ॥ शेवटी हंस गेला टाकून ॥ शुध्द कांचन जाला होता ॥ ३१ ॥ तैसा माय

प्रकां या प्रकारा शोधीला ॥ राजा वैराग्यासी नीघाला ॥ दे[हे] सोधीता वहीला ॥ क गाळक
रू लागला विच्यारता ॥ ३२ ॥ माझ्या जीवाच्या सुटका ॥ कोन करील मनेटका
जन्म मरणा खटका ॥ कोन जाण चुकवील ॥ ३३ ॥ माझा जीव ताल्काळ ॥ कोनु
ण चुकवील सकळ ॥ जन्म मर्णाची भझार ॥ दुर कोनु करिल ॥ ३४ ॥ मी आ
ज्ञानी पळलो पार ॥ मज नाही ज्ञान बिचार ॥ कोन भेटील धी सागर ॥ शर्ण साचा
र जाऊं कोणा ॥ ३५ ॥ पर ज्ञानी कोन भेटेल ॥ पर वस्तु कोण दाखवील ॥ जी
वासी पुर्न कोन करिल ॥ कोन भेटेल माय बाप ॥ ३६ ॥ पूर्ण पाजील पान्हा
मज सांगेण पर ज्ञान ॥ निरहीताच्या खुना ॥ मज त्या गोष्ट कोण सांगेल ॥ ३७ ॥
ईतका खेद करोनी मानसी ॥ आश्रुधारा चालल्या नयनासी ॥ आपला
जीव लाराघवासी ॥ पदु का सावी स जाला ॥ ३८ ॥ हिंडला दाही दिशा

॥३॥ सद्गुरु सोयरा करावयाची आशा ॥ कोणाची करावी दाशा ॥ कोणाशी शे
र्ण आपन जावे ॥ ३९ ॥ ही दंलसा ही दर्शनात बहुदा भी कराहात ते त
थे माझा नाही पूर्ण रहेत ॥ मिथ्याभास त दर्शन हे ॥ ४० ॥ शेर्न जाउ देवी
देवतांसी ॥ जी वही सोनवीच्या रीमाणसी ॥ थोर पापाच्या हातील करासी
मज मानसी मोसवेना ॥ ४१ ॥ अटपा सी सहस्र ऋषीश्वर ॥ दावीती नाना
मंतातर ॥ तेथे माझे साचार ॥ कार्य के चे होइल ॥ ४२ ॥ ही दंवीला चहु
वर्नी ॥ सामर्थ्येवान भेटला नाही कोनी ॥ ऋषी सुर्वराला गोनी ॥ ही देवो
णी नी वां [illegible] जाला ॥ ४३ ॥ वीच्या केरु लागला मनी ॥ कल्पवृक्षाखाली
बैसोनी ॥ नाना कल्पनाचा उगवणी ॥ ततक्षणी पुर्ण होइतील ॥ ४४ ॥ तेथे
बोलला आकाशात ॥ [illegible] कधी भेटे परात्पर सोहंमूर्ति जोत ॥ प्रेम सखा

प्रमो प्रेमामृत ॥ कधी भेटेल ॥ ४५ ॥ जाई च्यार प्रहर दिनमान ॥ मागुता संची गोळक ची
आंधा पडेल ॥ मग माझी होईल हान ॥ पुन्हा कोसोंन देवील ॥ ४६ ॥ मागुता
टेहेगल्यान ॥ पडेल जन्म मर्नाचे अवतर्णी ॥ नाना गर्भी बंदीखाने ॥
प मज जाणे होईल ॥ ४७ ॥ मला परहं सासाचार ॥ कधी भेटतील परात्पर ॥
सोहं मुर्ती मणोहर ॥ मज सहार भेटल कधी ॥ ४८ ॥ ईत्का खेद करीती ॥
यदुकुमर ॥ मूळीचा होता कल्पवृक्ष तर्वर ॥ नाना कल्पना साचार ॥ पूर्ण सव
रहातील ॥ ४९ ॥ निरहीत सोहं जोत ॥ राहाता निरामयात ॥ नाही रुपना आ
रुपात ॥ पराच्या पर बोलतील यासी ॥ ५० ॥ जी याच्या कांनि ॥ विचार केला
च नाही निरहीताने ॥ जौनी लाहोता परमायेने ॥ कैसे जतन केले की ॥ ५१ ॥
च्यारी पदार्थ होते केले ॥ मजला भेटाव या आणीले ॥ मी याजीवासी दोनदी
॥ धले ॥ कैसे जतन केले की ॥ ५२ ॥

॥४॥ माझा जीव आज्ञान ॥ पडीला प्रपंचनागवन ॥ देवीदेवतांची जान ॥ जीवजी
फार करतील ॥५३॥ पूढे होतील चारी खानी ॥ चवऱ्यासी लक्ष जीवयोनी व
माझ्या जीवाला गोनी ॥ नागवनी होईल की ॥ ५४ ॥ आनी कमाया असलि
त लता ॥ बहु ठाकीतील मोहो ॥ येने जीवासी पडेल जाव येव ॥ माझा
जीव मळील होईल की ॥५५॥ मी आहे पूर्ण माधव ॥ माझा जीव आहे शैव
व ॥ माझ्या जीवाचा चूकनी सर्व ॥ आवधे माईक आहेत की ॥५६॥ देवता
परमेश्वरा ॥ ईतके तवी आहेत साचार ॥ माझा जीवाचा वाणिक्षण भर
मज काही गमेना ॥५७॥ माझा जीव माझ्या शेजारी ॥ राहात असे समोरी
सोडवुणी पदसत्वरी ॥ कोननीरधारी राखीलु ॥ ५८ ॥ जीव पदार्थ गेला
ईसरोनी ॥ आत्मानाच पावलाते पालागोनी ॥ त्यासी ऊध्दाराव यास्वा
मी ॥ काय ऊपाय करवीतो ॥५९॥ ॥४॥

आध्या ॥१॥

ब्रम्हांड परात्परनी रहित ॥ गुरुन सोहं जोत काहाडली त्वरीत ॥ हंस अवतार केला गोकुळ
कडे कळील ॥ आत्मतारक श्रीगुरु ॥ ६० ॥ हंसासी बोली ले श्रीगुरु ॥ जीवा
सी ऊध्दार करि साचारु ॥ तुची हांसी जीवसीयाचा गुरु ॥ तूजवीन कोणी थो
र नाही ॥ ६१ ॥ नमस्कारुनी हंसीलां गुरुसी ॥ सोडवीले बच्याकीस पदासी ॥
वेगी आले कर्मभूमेसी ॥ कल्पवृक्षावरि बैसवीले ॥ ६२ ॥ तवीं हांसा येदुरा
राया ॥ तयावरी पड हंसाची छाया ॥ धन्य धन्य माझ्या भागे ॥ पूर्ण आ
कीं फेडली माझी ॥ ६३ ॥ मुकोम्य कल्प झाला येदुसी ॥ चालुन गेला कल्पवृक्षा
सी ॥ जेथे कल्पनेची ऊरी नाही परीयेसी ॥ परस्वरुपासी येदु भेटला ॥ ६४ ॥
भेटवीली हंस बाहेनी ॥ लोटांगण घातले चरनी ॥ मायबाप गुरु तुम्ही ॥ आम्हाला
जोनी कृपा केली ॥ ६५ ॥ माझ्या जीवाच्या साटी ॥ तुम्ही ईस्थले दिंगावर्कष्टी ॥ मी
अपराधी धुर्जेटी ॥ तुम्हासु गुनरुपासी आणवीले ॥ ६६ ॥ मजस्या मीथ्या ऊपद चा
श ॥ तूजवीन शर्ण जाऊ कोनास ॥ कोन पूर्वील माझी आस ॥ तुजयाचोनी स्वामि
मी देवा ॥ ६७ ॥ तनमनधन तुम्हा काावी आर्पन ॥ ईतके बोलता वचेन ॥ मज
नागवनेहो तच ॥ ६८ ॥ मन देह्याचे स्वाधीन ॥ देह कळाचे आधीन ॥ मनाच्या
आधी का रजान ॥ मज कडुन देववेना ॥ ६९ ॥

॥५॥ ईतकेआभेकोनीऊत्तर ॥ दिगांबराने घेतला पदुपुठे ॥ दे वोणी पर्नीममंत्र ॥ ईसाने
येदुधरीयेला ॥ ७० ॥ पुन्हा पुन्हांमा लागला चर्नी ॥ माहाराजा मजसागा परत्तान ॥ प
र्वस्तु भेटुन कराऊध्यार्नीपरी ॥ ७१ ॥ मीमांगसद्गुरुसाटी ॥ बहुतजालोहोलोकष्टी ॥
तुम्हीस्वामीजेगजेटी ॥ सोहंजोतप्रंब्नजाली ॥ ७२ ॥ मीही दुलासाहीदर्शणांत ॥ दांभीक
ढोगमलादावील ॥ तेथनाहीपर्हीनाचीवार्ता ॥ मीथ्यालागवीतदर्शनहे ॥ ७३ ॥ अन्नया
सीसद्गुरुसी ॥ आपलालीमेतेस्थापीली ॥ कोणकेसीजाणावीरीती ॥ एकप्रती
तीनवोठ ॥ ७४ ॥ मीहीदेलोदेवतालागोन ॥ तयाचेमौनिनाहीकाहुना ॥ तेकाय
दुसऱ्यासीतारीलीकजाना ॥ तेथपर्हीनकैसे ॥ ७५ ॥ हरीहरब्रंम्हादीक ॥ तेही
झालेहोतेमाईक ॥ तेतुझ्यानाभाचाकीर्तीसोक ॥ तेकाय दुसऱ्यासतारीतील ॥ ७६ ॥
न्ही मीही ईलोबहुत ॥ कोनाहीमीकाला हरीत ॥ तेनेमीझालो कासावीस ॥ असेनाग
वीतमजलागी ॥ ७७ ॥ तुम्हीदीगांबरभेटले ॥ तेव्हामाझेमनसमाधांनझाले ॥ पापी
याचे आंगीकारकेले ॥ पदरिघेतलेदिनानाथा ॥ ७८ ॥ ईतकेएकोनीवचन ॥ तेव्हाअव
धुतमूर्तीझालीप्रसन्न ॥ म्हणेतुजलापर्हीनप्रकासकरीन ॥ परवस्तुभेटवीनतुजला
जी ॥ ७९ ॥ तुआहेसीरेसद्धधीर ॥ तुलाम्हणेकरीणकरार ॥ तुजेदरवोनीमाझेअंतर
नियोलसाच्यारयेदुराया ॥ ८० ॥ गुरुघरोघरीअसती ॥ एकतहसारदावीली ॥ एक
॥५॥

श्र
ब्रम्हांड ब्रम्हरंध्रप्रानकोंडती ॥ आम्हीम्हणती आबंरझोला ॥ ८१ ॥ एकसीधसाधनीनीमग्न गोकच
एकवर्ततत्तपअनुष्टान ॥ एकनाडीप्रानपोहोछोन ॥ कष्टकरितीनानापरी ॥ ८२ ॥ ए
कसोहंब्रंम्हीनीमग्न ॥ स्वल्पीदब्रंम्हव्यापकपुर्ण सगुननीर्गुनपूर्ण ॥ दुजेकाहीचअसेना
॥ ८३ ॥ तेटाईचझालामलीन आपुलेपुर्हसंगेलाईसरोन ॥ म्हणोनीलागलेबंधन ॥ भ
वंचक्रीफीरतअसे ॥ ८४ ॥ जैसेगारोडीयावानर ॥ नाचोलागलेथैथैथकार ॥ हीडवी
तीदारोदार ॥ तैसीयाजीसगतीजाहाली ॥ ८५ ॥ जैसागारोडीयेनागयेघिला ॥ तो
धरोनीपेथ्याच्यातघातला ॥ भ्रमरपक्षीणीसीकुहुःहाःझाला ॥ बधनसूटनात
पासी ॥ ८६ ॥ ऐसोंहोताद्रुष्टत ॥ असतीजगवीख्यात ॥ तोपुर्वीमनोर्थ ॥ तयासीश
पा र्णआधीजाव ८७ सर्वगुनीजोजोसंपन्न ॥ विवेकीज्ञानंपरिपुर्ण ॥ जोनेणेमानप
मान ॥ त्यासीशर्णआधीजावे ॥ ८८ ॥ कामक्रोधाचाधीगळधरी ॥ नजायतीर्थाज्या
वरी ॥ विषयाचालेसनाही अंतरी ॥ त्यासीशर्णआधीजावे ॥ ८९ ॥ जोपंचेभूतीमात्रद
याळु ॥ नसेत्याचाधीटाळु ॥ सदाअंतरीनीर्मळ ॥ त्यासीशर्णआधीजावे ॥ ९० ॥
विवेकीसदानिमग्न ॥ भूतमात्रासदापोसोन ॥ परोपकारीरतेमन ॥ त्यासीश
र्णआधीजावे ॥ ९१ ॥ नजायेदर्शणाकोनासी ॥ गुरुभजनीसावकासी ॥ जो
मोक्षऊदकासी ॥ त्यासीशर्णआधीजावे ॥ ९२ ॥ माणाचीआवडनाहीज्यासी

॥ ६ ॥ सतोंषआसेपर्नामासी॥ एसानटला वीश्विका यासी॥ त्यासी शर्ण आधीजावे
॥९३॥ ऊत्तंमगुणाचेठाई॥ तोचीज्ञांनमोक्षाच्यासोई॥ अयगुन ज्यांचे हृदई॥ तो
चीसद्गुरु तेजावा॥ ९४॥ असे सद्गुरु भजनी॥ निंदादोसआवेडमनी॥ रात्रदीव
ड सपांखर्षोबानी॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ ९५॥ जयासीनाहीज्ञांनाच्या लवले
श॥ सादुजेणादेखतात्रास॥ शास्त्रश्रवणिऊध्यास॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥
॥९६॥ शिष्यापुसेगेलेज्ञांन॥ त्यासीदवडीऊच्छेदुन॥ जोवीषईसदानीम
ग्रन॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ ९७॥ कोणी आली या आश्रमासी॥ वसवेसा
र्पी नीधावे त्यासी॥ जोनमानी ब्रंम्हवेसी॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ ९८॥ पाप
पुंन्याचे भयनगनी॥ जोमायाभोली गुंतला प्रानी॥ देवता याचोनी भुताचा
चोनी॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ ९९॥ निदाद्वेसआवेडमणि॥ नावडे प्रमार्थम
ज्ञानी॥ करिसदा वीषयाचींपासणी॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ १००॥ जोवा
दवीवाद करिसदा॥ ज्ञानमार्गकरिधंदा॥ नमानीजीवसींसा बांधा॥ तो
चीसद्गुरु जोतेचा॥ १०१॥ तंत्र मंत्र क्रीयाकर्म॥ तोनघडरवी आपला स्वधर्म
॥ ६ ॥

आध्या ॥ १ ॥

ब्रह्मांड कोठेआहेमोक्षधाम॥ तोसद्गुरुतेजावा॥ १०२॥ विवेक कळतनाहीजयासी गोंकेंळे
लोपडेमायापासी॥ भ्रमणकरीलक्षचयऱ्यासी॥ तोचीसद्गुरुतेजावा॥ १०३॥
तोचीअवगुनीसद्गुरु॥ सीष्यासीकैसेऊतरील पैलीपारु॥ त्यासी त्यागी
तार्णीरधारु॥ सर्वदादोसआसेणा॥ १०४॥ एसाअवगुनलक्षन॥
निःषेसत्यागावा दवळुन॥ सोहंम बोलला अवधुलवचन॥ सजेनामजवरी
नकोपावे॥ १०५॥ ज्यासी असेलवीसेषगुन॥ त्यासीजावे अनन्यशर्न॥ परा
त्परपईन॥ त्यासीशर्णजावे आधी॥ १०६॥ याचे धरनीरहीतात॥ नि
सपरवस्तुचा विलासकरित॥ तोचीषीष्यासीतारील खरी॥ त्यासेर्णआधी की
जावे॥ १०७॥ जैसासद्गुरु भेटला तैसीशिष्यापाहीजेवहीला॥ दोघे
झालेनीरंजणाला॥ एकवढीलायेदुराजा॥ १०८॥ शिष्यानसावानीष्टुरु

॥७॥ गुरुआज्ञास्वीकारु॥ स्वकार्योसीतत्परु॥ तोचीशिष्यासजावा॥१०९॥जा
रणमारणउच्चाटाण॥रेअंखडुजयाचेमन॥नविच्यारीपापलक्षन॥ तोची
शीष्यातेजावा॥ ११०॥प्न पंचकर्मीवंचीत॥ गुरुसीकाहीनमानीत॥जोससवे
सणीसदारत॥ तोचीशीष्यालेजावा॥११॥ सदाभुलाचीवासणा॥ प्रज्ञाननाव
देमणा॥नानापापथसवीमणा॥ तोचीशीष्यातेजावा॥१२॥देवीदेयताचीआ
राधांणी॥सदुरुसपुसेकष्टवोनी॥ जोसदानीष्टुर्वचणि॥ तोचीशीष्यालेजावा
॥१३॥गुरुसांगेप्नमार्थज्ञान॥तेचीढाकीतोउच्छेदुन॥ गुरुभक्तीसीनाहीअंत
कर्ण॥ तोचीशीष्यातेजावा॥१४॥ भजनीआळसीकातर॥ जोविषयीलंपटथोर
ज्यासीस्वहीतनकळेसाच्यार॥तोचीशिष्यालेजावा॥१५॥भजनीआळसीका
तरु॥ वीषयीलंपटयोरु॥ज्यासीस्वहीतनकळेसहरु॥तोचीशीष्यात्तेजावा॥१६॥

आध्या ॥१॥

ब्रह्मांड जयासीपरमार्थनआवडेकदा॥प्रेमआवडेनींदा॥सहवेसनीप्रेमसदा॥ तोची गोकेके
शिष्यातेजावा॥१७॥आचांरसदामळीन॥गुरुसीतोंडेपिटीजान॥करीबरो
बरीनिधान॥ तोचीशिष्यातेजावा॥१८॥जोअवगुणाच्याभारी॥सादुसंताचा
द्वेसकरि॥मायामोहअंधकारी॥तोचीशीष्यालेजावा॥१९॥ जोसर्वभुतनाही
वानत॥ निर्गुनाचाकळपमानत॥ राहेविषयाकर्मासीजागृत॥तोचीशीष्यते
जावा॥२०॥जोपरमार्थस्थाणीबैसुनी॥चंचळताहोयबैसेदेखोनी॥नीत्यनीं
दाऐकेश्रवणी॥तोचीशिष्यातेजावा॥२१॥सदावसेविष्यकल्पना॥ निंदाकेल्या
वाचोनीपोटभरेना॥जयासीनाहीवीवेकिभावना॥तोचीशिष्येतेजावा॥२२॥गुरुसां
गेआचार॥तोनमानीस्वहीतविचार॥वीकल्पाचाद्वेसथोर॥तोचीशिष्यातेजावा
॥२३॥जोवीसयाचेमाणीसुख॥तोजाणावाकेवळमुर्ख॥संसाराच्यामानीहरीख॥ तो

॥६॥ चीशीष्यातेजावा॥२४॥जोआरुंाकारगर्वील॥जारजस्वानीनांदत॥त्यासी
कैसाभगंवतप्नास॥तोचीशीष्यातेजावा॥२५॥तोसदाकरीनरकाचीसामो
ग्री॥गुरुसद्वनधरिकाणाग्री॥सारासांरनवीच्यारीनेत्राग्री॥तोचीशीष्यातेजा
वा॥२६॥देवलामुतांचेकौतुक॥पाहातोहर्षेवाटअलोलीक॥ब्रंम्हास्था
णमानीसम्यक॥तोचीशीष्यतेजावा॥२७॥आपणकोणगेलाविसरोनी
बहीरुपीयाचेध्यानी॥ज्ञात्यजीमापवापालागोनी॥तोचीशीष्यातेजावां
॥२८॥मातृद्रोहीपितृद्रोही गुरुद्रोहीशास्त्रद्रोही॥घ्यानद्रोहीपर्णमद्रोही
तोचीशीष्यतेजावा॥२९॥एसाआवगुनीसपुर्ण॥असेशिष्याटाईजाण
तयासीनचुकेयेरझार॥तोमार्गीजेथीःकारुन॥दोषनाहीर्सर्थी॥३०॥ए वि
साअवगुनीनर॥त्याचावेथैसंसार॥तयासीनचूकेपरझार॥तोजाणावा
वर्णशंकरची॥३१॥
॥६॥

आध्या ॥१॥

प्रसाद वर्णशंकरकैसाजानीजे॥जारजवर्णीस्थाणीपचीजे॥मुलपिशाचजडत्वहो गोळक
ईजे॥एसीवळखीतयाची॥३२॥आता असेोहअवगुन॥सांगताकथा
फारहोईलज्ञान॥गुरुऊपकारीनीधान॥शिष्याजानावामाहापापी॥३३॥
सद्गुरुगुणाचासागर॥सद्याचाशिष्यासद्वधीर॥दोणीऊतरोनीपैल
पार॥बहुसींदुसागरपैलपारकेले॥३४॥आतासच्छीचेलक्षन॥सांगता
झालमध्यमुनी॥सिच्छीष्यासीपरकेरानी।/सत्यसत्यसद्गुरुस्वामी॥३५॥
एसाशीष्याह्मायासुज्ञान॥परस्वरुपीसदानीमग्न॥गुरुआज्ञेप्रमाण॥
तोचीशीष्यातेजावा॥३६॥गुरुनसता'आश्रमासी॥परत्यांनीआलीयाद्व
रेसी॥करीगुरुसमानपुजेसी॥तोचीसीष्याजाणावा॥३७॥गुरुआसवा
भलेजातीचा॥परस्वरुपीरेवासलयाचा॥तोशिष्यानेकेलाअहंभलाचा

तोचीशिष्यजाणावा ॥ ३८ ॥ शास्त्रश्रवणऊर्ध्वपठण ॥ मणेकवा आचाटण ॥ वीस
याचामानीवीट ॥ तोचीशीष्याजाणावा ॥ ३९ ॥ ज्ञांनभक्तीवैराग्यपुर्ण ॥ अहं
कृतीनवेचेज्याचेमन ॥ परोपकारीनीपुन ॥ तोचीशीष्याजाणावा ॥ ४० ॥ वी
वेकीकामाचामर्दन ॥ सर्वभूतीव्यापकपरिपुर्ण सुखदुःखमानीतत्समाण
तोशीष्याजानावा ॥ ४१ ॥ दासीजन्माचावीटाळ ॥ गुरुभजनीनीर्मळ ॥ ऐसा
भक्तीसीरावीस्तर ॥ तोचीशीष्याजानावा ॥ ४२ ॥ शास्त्रश्रवणींवेचेसदा ॥ नेवें
चीकोनाचीनीदा ॥ मायामोहाच्याबाधा ॥ तोचीशीष्याजानावा ॥ ४३ ॥ ऐसीशाध्या घे
चेगुन ॥ किंचीतार्थसांगीतलनीवडुन ॥ तसद्गुरुनेअंगीकारिले संपुर्ण ॥
तुजयेदुरायानीरोपीले ॥ ४४ ॥ आपलेधरीनस्ताघन ॥ परद्रवीचितठेवोन
होतेफुकालागवन ॥ कांचमंदेरीस्वानजैसा ॥ ४५ ॥ गुरुजैसागडगडी ॥ शि

ब्रह्मांड ष्यापर्वतधिर्यनसोडी ॥ जैसालोहचुंबकावरी ॥ वीरोनीजातो ॥ ४६ ॥ तै गोळक
सातुंहासीलसलक्षीशा ॥ लोहंलागल्यापरिसा ॥ सोडीकाडीमेची आशा
कनकजालहोतोची ॥ ४७ ॥ जैसायतेबहुसींदुपूर ॥ नावडाकीतानावडर ॥
ऊतरोनीनेतोबैसणार ॥ तैसेनेईन ॥ ४८ ॥ गुरुशिष्येदोघेजन ॥ वीरक्तअसे ॥
नी ज्ञान ॥ जेअसतीपरमागौलीन ॥ सोहीमुर्खरबृह्सहोती ॥ ४९ ॥ यदुसारीखाश्रोता
अवधुताशारीरवावक्ता ॥ ब्रह्मांडगोळकग्रंथा ॥ श्रीभुरोनीतहलानसे ॥ ५० ॥
तेव्हायदुराजाबोलीला ॥ पूर्णकृपाकरावीमला ॥ जन्ममर्णाचानीवाडावहीला
दुरकरामायबापा ॥ ५१ ॥ बोलीलेपरहंसवचन ॥ तुलापरज्ञांनसांगेन ॥ निर
ता हींसीमिळवीन ॥ परवस्तुभेटवीनतुजलागी ॥ ५२ ॥ तुलाब्रह्मकरीलपुरते ॥
मीआलोतुझ्याकार्याते ॥ मजजीवाचीबहुचींता ॥ लागलीअसेयेदुराया ॥ ५३ ॥

॥१०॥ मीहोतोपरासरजालील ॥ चालुन आलोस गुनात ॥ तुझाऊधारकेरीण हरीत
मी आलाची यदुराजा ॥ ५४ ॥ तुझ्यासारीखाऊद्धार ॥ नाहीत्रीभुवणि सहधी
र ॥ तुओहेसेरराजाकुमर ॥ राज्यसहरकरीता ॥ ५५ ॥ तुपुर्वीतपच्यार्‍यीकेली
म्हणोनी तुला राज्यघाली ॥ आताओमचीहोईल ॥ तुला भेटलेंदीगांबर ॥
॥ ५६ ॥ आतातु ओहेसीरेअज्ञाण ॥ राज्यामधीराहुनीमग्न ॥ मंगपावसीवृ
द्धपन ॥ तेव्हातुनिष्कामेहोसील ॥ ५७ ॥ आताह्याराज्यकोसाडीले ॥ येथेये
ऊनकायकमावलसी ॥ मीदीलेतुजनामासी ॥ घरासीजाईबापा ॥ ५८ ॥ तुरा
ज्यकीरसहर ॥ येथेकोणाचेनाहीसामर्थ ॥ मायेबापकुंटबसारे ॥ सोडोणिका
आलास ॥ ५९ ॥ तुलामणाचेकार्ण ॥ म्यातुलादीधलेजाण ॥ तेतुकरिजतण ॥
तेणतुझकार्यपुर्णहोईल ॥ ६० ॥ थोरनामाचामहिमान ॥ शेषाहीनकडसीमा ॥

॥१०॥

ब्रह्मांड श्रुतीसीणव्या आगमानीगमा ॥ आगाद्महिमानामाचा ॥ ६१ ॥ अठ्यासीसहस्र गोवक
ऋषीस्वर ॥ तयासीनामाचाआधार ॥ नामावांचोणीमीथ्यापाल्हाक ॥ कोणाना
हीसहरजाण ॥ ६२ ॥ ब्रह्मावीष्णुरुद्र ॥ तेहीनामजपतीपरासर ॥ पुढेहोणारदा
हाअवतार ॥ तेहीपयेलीपारजालील ॥ ६३ ॥ पाताळीशेषराहोता ॥ तोहीपनीम
[illegible]ता ॥ नामाणीपैलीपारजाला ॥ ऐसेराहातनामेते ॥ ६४ ॥ तेनामम्यातुजसां
[illegible] सीतुजर्नेकरिवहीले ॥ तुजाईरेआपुल्याघराले ॥ राज्यवहीले
[illegible]राबापा ॥ ६५ ॥ तुलादीलेतारकमंत्रासी ॥ तयानेतूनिरहीततहासी ॥ तरीतुज
तनकरीरेतयासी ॥ ऊतरुणीजासीपैलीपारु ॥ ६६ ॥ ऐतकेऐकोनी यदुराया ॥ का
येबोली [illegible] स्वामीलागोनीया ॥ माझीजातगोतलचीमाय ॥ घरदारकुंटबतुची
॥ ६७ ॥ मायबापजातगोतजाणने ॥ शब्दणाआशब्दसांगता ॥ ७७ ॥ त्रीगुणात्रीकुटी

॥११॥ रहील ॥ ज्यासी नाही आदी अंत ॥ परात्पर सोहं ज्योत ॥ ते हरील आत्मा सांगतो

७८ ॥ प्रथम अध्याय गाद्य व्यापक ॥ एकाहुनी एक आधीक ज्ञान ॥ हंस सांगते

झाले गुह्य ज्ञान ॥ यदुरायाचे भोग पुर्ण ॥ ७९ ॥ द्वितीय अध्याय झाला संपुर्ण

गुरु उपदेशाचे ग्रहण ॥ गुरु सीष्याद्दोघेजण ॥ ज्ञाले नीमग्न पक्षीनी ॥ ८० ॥ हा

[illegible] ग्रंथ ॥ पक्षीणाचा होईल स्वाद ॥ पद वस्तुचा प्रेम बोध ॥ पुढे हो

[illegible]वाद ॥ सावधान श्रोते हो ॥ ८१ ॥ ज्याला असे पक्षीनांची आवड ॥ त्याने आ

यका चि ब्रह्मांड गोळके ॥ सर्व पाप होती दुर ॥ परहोईल लोक ॥ हे वचण

परहंसाचे ॥ ८२ ॥ मध्य मुणी म्हणे अवधुतासी ॥ गुरु उपदेशाची झाली वार्ता ॥

आता तत्व बोधाची कथा ॥ पुढील्या अध्याई सांगेन ॥ ८३ ॥ इती श्री ब्रह्मांड गो

ळक ग्रंथ ॥ यदु अवधुत संवादत ॥ परहंस सांगत ॥ प्रथमोध्याय गोड हा ॥ श्री

गुरुदत्तार्पण ॥ १८३ ॥ समाप्त ॥ अध्याय पहिला ॥ वई ॥ १८३ ॥ समास ॥ ६१ ॥ ६१ ॥ ॥१२

अध्या ॥ २ ॥ रा

ब्रह्मांड श्री गुरुदत्तात्रयनः ॐ नमोजी सद्गुरु माहामेरु ॥ भक्तजेणाषी तुझा आधारु ॥ सुखी गाळक

रक्षी भौसागरु ॥ तुझ्या कृपेनी स्वामीया ॥ १ ॥ जयजयाजी अंबरनाथा ॥ जयजयाजी

रूपावंता ॥ जयजयाजी अवधुता ॥ आणार्थी विरिरुपा पाक केली ॥ २ ॥ अवर तुझे ज्ञान

साक्षेपावती तीन्ही त्रीभुवन ॥ मायासहीत शाटकुन ॥ शेवटी णीराकार राहसी तु ॥ ३ ॥

जे त्रीवीधी उभवानी ॥ माया सहील तुझेचेनी ॥ क्षेरा आक्षेरा तुनी गुनी ॥ आली हा अ

सषीतु ॥ ४ ॥ तु सकळासी आरोसे गे ॥ सास्त्र पुराणा आगोचेर ॥ तु आधी मंधीचे रांचे

र ॥ महीमान तुझे स्वामी ॥ ५ ॥ शेषु चेक्राची उभवनी ॥ तेई लीन झाली तुझे चेरंनी ॥ ब्र

ह्मा वीष्णु रुद्र तीन्ही ॥ तेई माया आस्वाधीन ॥ ६ ॥ घटोघटी व्यापक सकळ ॥ जीवा सि

साक्षी होय केवळ ॥ प्रवेस सबक ॥ धरोधरी नसती ॥ ७ ॥ अकास चहुके दीसत ॥ परीन

कळे त्याचा अंत ॥ तैसा सद्गुरुनाथ ॥ महीमा कळेणा ॥ ८ ॥ अवनीवरि ह्रीत ॥ श्रवे

भुलासी चींदमात्र ॥ अैषे तुझे पदवगत्र ॥ शास्त्रपुराणवर्णती ॥ ९ ॥ लेतुझेनामप्रका
य ॥ धेराधरीनषीतापोरु ॥ प्रर्वोपकलीभ्रांलेहे ॥ नीर्गुन स्वरूपाची ॥ १० ॥ नवनीधा
धणा लागोनी ॥ गेले मुळीचद्दसेरानी ॥ ज्ञांनअंजेनकरोनी ॥ आपुलेधनसोवीतो ॥
॥ ११ ॥ तैसेज्ञानअंजनघेवोनी ॥ जीवाषीदास्वबीदाठोनी ॥ मगतुझेपदनीर्वोनी ॥ स
हजडोळादीसतील ॥ १२ ॥ जरी प्रवेसाचीव्हगलासंगती ॥ लोहो हो षकणजाती ॥
प्रवेसअांगचीकांती ॥ कदापीनसोडी ॥ १३ ॥ तैसातुओळसी प्रर्वेसु ॥ आपुल्यासा
रीखाकरीजीवासू ॥ मायामेयतेजोनीवास ॥ पददेसीतुचीदातारा ॥ १४ ॥ जेथेयं
थीचिनीरोपन ॥ स्रुतीवचनतुचीपुर्ण ॥ तेथेमीलुपनमिरुन ॥ ऐसीसताकोनासी
॥ १५ ॥ जीवआदन्यानजानीतले ॥ मायबापनीरंजेणीसोकवीले ॥ सासीकोन सं
भाळीलाचहीले ॥ तुजवाचोनीस्वामीया ॥ १६ ॥ तैसा प्रीमायादसवीपर्द्धीः कीलो ॥

ब्रह्मांड त्रीतापीबुळाले ॥ ह्मणोन तुजसीशंर्न्नीआलो ॥ आपुल्यब्रीदसप्रेक्वीजे ॥ १७ ॥ संतो गोळक ॥
सोनीभचझेनी ॥ मस्तकीटवीले अभयपानी ॥ पद्मणाचीपूर्वीनी ॥ अभयवचेनदी
धले ॥ १८ ॥ यदुब्रुवीतोपरर्न्न ॥ पुर्वीकेलेऊपदेसगहन ॥ पाचीतह्याजान ॥ पुढील्या
आध्याईसांगीन ॥ १९ ॥ सोयंजोलपरहंस ॥ तह्वबोधजालेसांगत ॥ चवस्रुष्टीचाअा
र्थ ॥ सांगीताजालेस्वाभी ॥ २० ॥ क्रर्मस्रुष्टीचे तत्वज्ञान ॥ प्रुथ्वीआपतेजवायुगग
ण ॥ पाचवेआज्ञ्ञांषकाषनीदान ॥ हेपाचीलक्षकर्मस्रुष्टी ॥ २१ ॥ दुसरीस्रुष्टी ब्रह्मं ॥ णंं
गकुर्मकरकसूपूर्ण ॥ देवदत्तधनंजयोनीधान ॥ हेपाचींमीळुनब्रह्मस्रुष्टी ॥ २२ ॥ ईका
रस्रुष्टीमधी ॥ प्रानव्यानऊदानप्रसीधी ॥ आपानसमाननीरोधी ॥ हे पाचीपरीयसीरा
जिंद्रा ॥ २३ ॥ आतादेवस्रुष्टीचेतत्व ॥ कुंभककटकपुर्वक ॥ तह्राटकऊरशोक ॥ हे
पाचीदेवस्रुष्टीचे ॥ २४ ॥ च्यारीश्रीआमीळुन ॥ ईसतत्वजान ॥ यकयकाचेपाचपांचगुन ॥

॥२॥ होईईस्तारसाच ॥२५॥ अैसेशेबंरहोतीलगुन ॥ यकापरतत्वापासुन ॥ चवश्रुष्टीतजा
न ॥ ईस्तार साचा ॥२६॥ परतत्व अलमोल ॥ तथापुके अवधेफोल ॥ अवध्यातत्वानु
नीसखोल ॥ हेजाणपरतत्व ॥२७॥ अैसेतत्वसांगला ॥ ईस्तारहोईलग्रंथ ॥ तत्वनीती
सांगीतोआता ॥ करावीसुधीतराजाथा ॥ २८॥ तेव्हाबोलतिहंसवानी ॥ ऊटतीहा
तीवोहंध्वोनी ॥ पाचीतत्वसांगोनी ॥ नीधालीहोतीरांजींद्रा ॥२९॥ तत्राटकपवन
नीघाला ॥ हरशेफावरीगेला ॥ पुर्वकऊत्रवला ॥ कुंभकुझालातेथोनी ॥३०॥ चा
लीलाकटकावरी ॥ तेथुनीसमानसत्वरी ॥ ऊदाननीरधारी ॥ प्रानतेथोझालातो ॥
॥३१॥ प्रानव्यानदोन्हीजान ॥ तेथुनीझालेदाहापुर्ण ॥ रवालीराहीलेदाहानीदान ॥
तेतुजलागोनीसांगतो ॥ ३२॥ धनंजयराहात ॥ ककसुचीमात ॥ कुर्मराहेआ
लीस ॥ जानीसहजराजयातु ॥३३॥ नागांपासोनीपंधरा ॥ रवालीराहीलापाचा

॥६॥

ब्रह्मांड चाऊभारा ॥ तेईसांगतोराजकुमरा ॥ तत्वाचाऊभारा तुजलागी ॥३४॥ आकास गोळक
वायुतेज ज्ञान ॥ आपपृथ्वीपुर्ण ॥ अैसेईसतत्वजान ॥ तुजलागुन सांगतो ॥३५॥
अैसेईसतत्वझाली ॥ चवश्रुष्टीसाटवली ॥ यकयका आटवली ॥ ते गुरु बोलीसांग
तो ॥ ३६॥ माहाराजातत्वआकारासीआणीले ॥ संन्यांकारीकुठीराहीले ॥ साही
चानीवाका ॥ मेतेसांगास्वामीया ॥३७॥ पृथ्वीचीपुर्वीताअंत ॥ थीरावलीरेचती
त ॥ संन्यकाराचीमात ॥ होतोआकांतमाहाभारी ॥३८॥ आपासीग्रासीलेसत्रा
ईने ॥ सत्राचीषीग्रासीलेझीरमीराने ॥ झीरमीग्रासीलेअंबहीन्याने ॥ आपरेथीरा
वले ॥३९॥ तीसरेतत्ववायुवाची ॥ हेंकाराणग्रासीलेवंकारासी ॥ वंकारेग्रासीले
वायुसी ॥ ग्रासुनीगेले ॥४०॥ चवथेतत्वतेजयास ॥ आठवीले तेजाकारास ॥ ते
ज्याकारस्वरुपाकारास ॥ स्वरुपनीरहीती आटवीले ॥४१॥ अैसेयकयाकाबीग्रासीले ॥

॥३॥ त तैंव्हा तें व्हा आठवीले ॥ आपुल्याठाईचे बरेंगेले ॥ अहं ध्वोनी मधी ॥ ४२ ॥ पाचवेत
त्व आकाषी ॥ तेंई आठवीले आकाषी ॥ णांदी आकाश अवकाषी ॥ आठवीले ॥
॥ ४३ ॥ यवी आकासमांदार आकासी ॥ सुन्याकारसगुणासी ॥ कर्मभुमीचे तत्वाषी
सुण्याकारझाला ॥ ४४ ॥ आता ब्रह्म श्रुष्टींचे तत्व ॥ तुलासांगीतोमी सर्व ॥ सुन्या
अ कार श्रुत ब्रर्व ॥ तेपरीयेसी यदुराजया ॥ ४५ ॥ प्रांगाषी यासीले क्रुमाने ॥ कुर्मी
कुर्मासी यांबीले करकस्ने ॥ क्रकस याषी लेंदेवदत्ताने देवदत्त याषीले धनं
जयो ॥ ४६ ॥ हेपाचीतत्व नीराकारी ॥ झाले होते सुन्यकारी ॥ आताईकार श्रुष्टीची
श्रींवुरी ॥ पुढे राहीले ॥ ४७ ॥ प्राणासी यासु लागले ॥ व्यान भक्षोनी गेले ॥
पा यानाषी भक्षोनीगेले ॥ आपैनतो ॥ ४८ ॥ आपैणासी आठवीले उदाणाने ॥ उदाण पा
षी आठविले समाने ॥ ईकाश्रुष्टींचे तत्वजाने ॥ सुन्याकार होतो तेधवा ॥ ४९ ॥ आ

॥३॥

आध्या ॥ २ ॥ रा

ब्रह्मंड तादेवश्रुष्टींचे तत्वासी ॥ प्रुर्वक भक्षीले कुंभकासी ॥ कठकाने भक्षीले प्रुर्वकाषी ॥ क गोळक
ठकल त्राटकासी ॥ ५० ॥ त्राटक भक्षीले इरषेकाने ॥ तत्व गेले आटुन ॥ चव श्रु
ष्टी सुंन्येकार जाण ॥ आले गेले दोन्ही वाव ॥ ५१ ॥ यकयकापासुनी झाले ॥ य
कयकाषी ग्रास वीले ॥ परतत्व वहीले ॥ तेंई गेले सुंन्याकारी ॥ ५२ ॥ औसा मायाचा
ऊभारा ॥ तीन आनीले आकारा ॥ आटवीले खीणामांझारा ॥ तु पदुकूंमरा आ
ईक बापा ॥ ५३ ॥ औषी तत्व बोधाची कथा ॥ सांगीतली गुरुनाथा ॥ तुलतारही
तरोंई आता ॥ झाले बोधीता हंसवानी ॥ ५४ ॥ ईतला शेब्द औकीला सुता ॥ कासा
वीस जाला तव ता ॥ तुदासाचा पूर्णपीता ॥ कृपा कुमायेबाषा ॥ ५५ ॥ जयजयाजी
सद्गुरुमुर्ती ॥ जयजयाजी सायंजोती ॥ जयजयाजी प्रकुर्ती ॥ कवणासी पार्न केके ॥
॥ ५६ ॥ तुझे कवींतो अरसवन ॥ मायामोहो जायजकुन ॥ भवभयाचे भान ॥ कदा

पीनबाधा ॥ ५७ ॥ ऐसे तुझे पर्णमगोक ॥ भक्तजेणासी तुझी आवक ॥ त्याचे तु
पुर्वीसीकोळ ॥ जीवाऊधारषि ॥ ५८ ॥ जैसा राजहंस दुग्धपानीनीवडी ॥ तुझा स्वरु
पाची लागली गोडी ॥ असती देवताची परवडी ॥ परी तु कोन्हाषी लीप नाही ॥ ५९ ॥
देवींदेवता संभ्रमः बंर्ययान ॥ तयासी व्यापक नाही ज्ञान ॥ जीवा करषी दृष्टापुर्ण
हे कायेदेवाअश्चर्य ॥ ६० ॥ मोयकी यावाटे जाता ॥ कंटक पुत्रुसापके आवचीत
तैसा सद्गुरु कृपावंता ॥ शीशाभाग्येका यवाणु ॥ ६१ ॥ जैसे बापाचे पुत्रदोन ॥ यकय
क्षील यकलाहान ॥ बाळकाचे बोबडे वचेन ॥ मातापीता संतोषती ॥ ६२ ॥ त्यासी बैसवो
नु नीजारुवरी ॥ पीता मुखीया सघाली आवडी ॥ तेने आदीक संतोष अंतरी ॥ सहज
का नीधान सापडले ॥ ६३ ॥ जैसे रंकैसी राज्ये दीधले ॥ नीद्र्व्यासी धनसापडीले ॥ गर्भ
आंधळ्याषी नेत्र आले ॥ तैषे झाले मज स्वामी ॥ ६४ ॥ गुरुपद आले हाता ॥ तयाभा

ब्रह्मांड ग्यासीन यबोलता ॥ वेदशास्त्रासी पडली मौनता ॥ तुझे गुण कीतीवानु ॥ ६५ ॥ हे गोकक
सवाणी झाली प्रसंन्न ॥ मुखी बोलती यंर्थवचेन ॥ यदुसी आनंदज्ञान ॥ ब्रह्मज्ञान
अपुर्व ॥ ६६ ॥ मग बोलीले यदुराया ॥ तत्वमज सांगतलीया ॥ कोन तत्व कोन माया
मज नीवळोनी यासांगा स्वामी ॥ ६७ ॥ जळीथळी कास्टीपासानी ॥ मायाबळी वार
त्रीगुनी ॥ सकळ तत्वमज पासोनी ॥ सगुन नीर्गुन ऊभारा माझा ॥ ६८ ॥ होईबळी वा
राचाहांकारु ॥ मायाऊभवणी त्रीवीधाप्रकारु ॥ स्वर्गमृर्तेपाताळु ॥ नीरहीसातुनी
नीघाले ॥ ६९ ॥ यकसाधु हुंकारीनी मग्न ॥ लोकासी सांग्य ब्रह्मज्ञांन ॥ आपुन करी
आणाचार धर्म ॥ अणु भव नाही म्हणोनीया ॥ ७० ॥ यक तत्व कर्मी लंपट ॥ यक क
र्मआचेरी अचाट ॥ आपुली नकळे मुळपेठ ॥ ऐसे घरोघरी सादु ॥ ७१ ॥ जेथे माय
चींनेनीव ॥ तेथे प्रवस्तु कैचीजानीव ॥ माझे कृपेवाचोनी वाव ॥ नकळी जे ज्ञांन ॥ ७२ ॥

कामक्रोधदंभहंकार॥ मदमछेरपरपंचेईस्वार॥याचानीरनपनीवकीचेलुर॥
परहंसत्यासीह्मणीजे॥ ७३॥ आपतेजवायुगंगन॥ पृथ्वीमीळुनीपाचीजान
तेलुजंकेलेनीरोपन॥ साचेईसे सगुनसांगतो॥ ७४॥ आकाशाचाशेब्दगुनईस
य॥ वायुचास्वर्शगुनईसय॥ तेजयाचेरुपगुनपाहे॥ रसगुनईसयआपाचा॥७५॥
पृथ्वीचागधईसयगुन॥ हेपाचीतह्याचेईसयप्रमान॥ आईकयाचेपरीक्रर्ण
मनथीरकरोनीया॥ ७६॥ आईकशेब्दाचानीवाळा॥ सगुननीर्गुनसार॥ आ
कारऊकारमकारवंकार॥ च्यारैशेब्दवकरवीओंबो॥ ७७॥ गुनहोतोशेब्दापा
सोनी॥ शेब्दासीअणुभवीज्ञानी॥ चवपदार्थीनीवर्तीकरुनी॥ तोचीपुर्णअनु
भवीजाणावा॥ ७८॥ शेब्दआपकलीसकळीक॥ परीनेननलीशेब्दाचाअर्थ॥ वे
दादीकाचुकमुक॥ शब्दाच्याभेदनकळे॥ ७९॥ शेब्दापोटीत्रीभुवन॥ शेब्दापोटी

आध्या ॥२॥ रा

ब्रह्मांड ईस्वेचेतंन्य॥ शेब्दापोटीसगुनमायापुर्ण॥ परपंचेऊभवनीशेब्दाची॥ ८०॥ शेब्द गोळक
पोटीपींडब्रह्मांड॥ भरऊभवोनीपरचंड॥ माझीकुपाहोईअखंड॥ तोजानेशेब्दाचाभे
दु॥ ८१॥ शेब्दाचाभेदसांगला॥ आम्हाषीनयबोलता॥ तेथेईतराचीकोनकथा॥
तुझातुगोपेकरि॥ ८२॥ आतास्वर्शाचेलक्षन॥ मायामयआवीद्याप्रमाण॥ या
रहीतमाझेस्वरुपज्ञान॥ कोन्हीजानेईरळतो॥ ८३॥ माझास्वर्शझालीयावरि॥
मायाआवीद्यापरीयारी॥ नीपांतकरीलपहील्यातीरी॥ ऐसेषहंस मुखेबोल
ती॥ ८४॥ ईतरशेब्दआलीक॥ तेतुज्ञाणीजेअवशेक॥ तोचीसत्यमाझायक
वकककमायाप्रमय॥ ८५॥ स्वरुपाचीदोनलक्षेन॥ यकपरयकअपारजान
आपारह्मनीजेमायामयपुर्ण॥ परह्मणीजेमुक्तमाया॥ ८६॥ तेथेनाहीसुर्याची
गनना॥ कोणासीनकळे तेथीच्याखुणा॥ भर्वापडलीमायामयजाणा॥ पार
स्वरुपाची॥ ८७॥

॥६॥ पुढे संख्याधावरखुंटली ॥ शास्त्रपुरान पळावली ॥ वेदाचीवाच्याचुकमुकजाली ॥
पुढे वाटवसापेके ॥ ८८ ॥ रुपरुपअवघेह्मणती ॥ मळसारुपाने तनेत्रती ॥ जेथे
अनंतमुर्थरुपती ॥ तेरुपकोणाकेकना ॥ ८९ ॥ मायमयईस्वरईस्वरीजानावे
अवीणासस्वरुपवकरावे ॥ म्हणोनी गुरुषीशेरजरीघ्यावे ॥ अनंनेभावेकरोनी
या ॥ ९० ॥ माझ्यास्वरुपासीनाहीमळ ॥ मलामायावीद्याचाईट्ठ ~~लेवढीमध्ये~~
~~मेल~~ ॥ लेपनीहेम्योसोयेंमळ ॥ जानतीपुर्नह्यानीया ॥ ९१ ॥ आताआर्दकसाचानीरुन
य ॥ कथसीसादरेहोवोनीराहे ॥ ऊदकापासोनीश्रर्वहे ॥ आईकयाचाप्रकारु ॥ ९२ ॥
ऊदकापासोनयेथे ॥ श्रीभुधनीऊदकपाहे ॥ येकेवीसस्वर्गणांदीलाओहे ॥ ऊदका
चे श्रर्वमंडळ ॥ ९३ ॥ यकअवनीकव्वकह्मनती ॥ यकअस्तानऊदकराहाती ॥ यक
जळवअसती ॥ यकबोलतिजेलतो ॥ ९४ ॥ यकलह्यामध्येगनती ॥ यकरुषीमो
कवलि ॥ यकपानीम्हणवीती ॥ श्रर्वपानीयकंत्र ॥ ९५ ॥ आपाचानीवाळाकरोनी ॥
॥६॥

सेरेघईजेनीवकुनी ॥ तयाणायपरह्यांनी ॥ जानतीनीश्योवीभक्तराजा ॥ ९६ ॥ पृ
ब्रह्मांड थ्वीचाईसपगंध ॥ आईकयाचास्वाद ॥ ज्यासी अशेळ प्रबोध ॥ तोचीअनुभ गोळक
वजाणे ॥ ९७ ॥ यकभुतश्रृष्टी यकमायाश्रृष्टी ॥ यककर्मश्रृष्टी ॥ यकब्रह्मश्रृष्टी
यकईकारश्रृष्टी ॥ यकदेवश्रृष्टी ॥ हे पृथ्वीगुनजानीजे ॥ ९८ ॥ परश्रृष्टीजोपावळा
तोगंधप्राप्तजाला ॥ यकईस्वे गंदीगुंतला ॥ तोपळलामायाबळी ॥ ९९ ॥ हेसांगी
तले अभ्दुलईसया ॥ सारांसारसोधुनीपाहे ॥ ज्ञानद्रीस्टीचाप्रकासहोय ॥ तरी
सीघ्रोवाटसुचेल ॥ १०० ॥ भुताचाभक्त भुताकडे ॥ देवताचा भक्तदेवताकडे ॥ श्रर्भेया
साचागर्भीबुडे ॥ प्रराळब्दापुढेनकेंचुची ॥ १ ॥ यईनवीदीगांबरा ॥ वैसाझाला
तत्वऊभारा ॥ सांगाऊसतीपाळनसद्गुरा ॥ सांगासहरामजलागी ॥ २ ॥ बोल
वलीहंसवानी ॥ सांगतोतह्मतुजलागोनी ॥ मुकप्रयापासुनी ॥ लक्षेनीसां
गेता ॥ ३ ॥ अंई ब्रह्मांईस्मीवेदापासुनी ॥ अबंरझराझरोनी ॥ वरसुलागलेपानी ॥

॥७॥ सत्राइ उत्पन्न तेथुण जाली ॥ ४ ॥ तेच माहादेवाचे वदनी ॥ जंन्मोले आपतत्वा लागो
नी ॥ तयासी बोलीजे प्रजेन्यंपानी ॥ तत्वनीर्मान झाले ॥ ५ ॥ तयापासुन पाच गु
न ॥ जाले होते उत्पंन्न ॥ ते मी सांगतो तुज कारंन्न ॥ सावधान होई बापा ॥ ६ ॥ माहादे
वाचे मुखातुन ॥ सुक्ष्म जंन्मीली जान ॥ कर्मभुंमी येऊन ॥ कर्दमा लागली तया ७॥
मग नीळे वर्ण लागले ॥ नीळे पीवळे पर्थी रावले ॥ मग तेची सुक्ष्म झाले ॥ ऐसे जाले
पाच गुन ॥ ८ ॥ नीरहीत होते तेजाकारन ॥ आले माहादेवाचे मुखामांझार ॥ ते
थोनी तेज ऊभारा ॥ तुज्ये तुरा सांगतो ॥ ९ ॥ तेज सुबरे राहीले तो ॥ प्रातःकाळी
लाल होता ॥ तांबडे पीवळे काळे होतो ॥ ऐसे तत्व जानषी ॥ १० ॥ आता सांगतो
पृथ्वीसी ॥ ॐ हुं ध्वनी उठली तयाची ॥ खालुन लपनी रथाची ॥ पृथ्वी उत्पंन्न झाली
॥ ११ ॥ यालुन आले होमोदेवाचे मुखी ॥ पृथ्वी कर्मभुंमीची वकरवी ॥ पाढंरी काळी
पीवळी ॥ सुबरी होते ॥ १२ ॥ आता सांगतो वायु तत्वा ॥ ॐ हुं ध्वोनी वायु उठीला ॥
॥७॥

चालोनी या आला ॥ माहादेवाचे मुखी ॥ १३ ॥ पाच गुन वायु लागोन ॥ तांबडे नीळे गोळे क
कक्षांद पीवळे जान ॥ सुबरे कायगडन ॥ तुकी जे जतंन यदुराजपा ॥ १४ ॥ आकास हो
ते आरुपासी ॥ आले माहादेवाचे मुखासी ॥ तैसे नाव पावले त्यासी ॥ ते तुज बीसां
गतो ॥ १५ ॥ अकाश आंगी पाच गुन ॥ पांढरे पीवळे काळे जान ॥ सुबरे नीळे वळे
स्वन ॥ हे पाची गुन आकाशाचे ॥ १६ ॥ ते काबोलीला यदुराया ॥ हे केन तत्वांचे गुन स्वामी
या ॥ तुम्ही सांगा कृपा करोनीया ॥ करुणालया माय बापा ॥ १७ ॥ आईक बाळा यदुतं
नया ॥ तुज सांगतो मुळ त्रया ॥ सावध होई श्रीयें धरीया ॥ मुळ पाचाची या सांगतो १८ ॥
अं पृथ्वी रेवतीतुन ॥ आप बीरद्रापातुन ॥ तेज तेज्याकारातुन ॥ ब्रह्मजतन कीजे बापा
॥ १९ ॥ वायु धुम धुमकारातुन ॥ अकाश मानंदा अंकाशातुनी ॥ ऐसे पाचा पासोनी
पाची श्रृष्ट्या वसवील्या ॥ २० ॥ देव श्रृष्टी सांगतो तुला ॥ श्रीरय धारीय प्रीय र्था
या ॥ प्रीतीधरीयपाहे हे पाची गुन ॥ २१ ॥ अढळ अचळ नीर्मळ ॥ सबळ अभंग ळ ॥

॥६॥ हे पाचीगुण सत्वर ॥ तुज सांगीतले राजया ॥ २२ ॥ प्रमळ रसाळ केवळ ॥ आचे
ळ आद्रक ॥ हे पाचीगुन लोकव ॥ हरील तुला सांगीतले ॥ २३ ॥ रसग्रंथा तुमंग्यासी
रा ॥ मन पचंक अहंकारा ॥ मोहो मथ अस्नाळ ॥ हे पाची गुन सांगीतले ॥ २४ ॥
सुंगध द्रुगंद रसाळ केवळ ॥ पाचवा गुन प्रमळ ॥ हे गुन सबळ ॥ जानतु राजींद्रा
६ ॥ २५ ॥ सीक गुचकर्जां भोई ॥ ठेकर हुलक पाही ॥ पाचवा गुन अंगमोकाही ॥
यदुराया नीरोपीले ॥ २६ ॥ आप तेज वायु आकास ॥ पाचेव तत्व प्रुथ्वीस ॥ हेबु
केतत्वस गुणास ॥ तुजमी या सांगीतले ॥ २७ ॥ देव श्रुष्टीचे पाचीतत्व ॥ ईश्वर
श्रुष्टीचे पाचीतत्व ॥ ब्रह्मश्रुष्टीचे पाचीतत्व ॥ पाचीतत्व कर्मश्रुष्टीचे ॥ २८ ॥ हस्तीना
ळमास ॥ त्वच्या आणी केस ॥ हे पाच गुन परीस ॥ प्रुथ्वीतत्वाचे ॥ २९ ॥ सुक्रीत सों
नीत ॥ लाळ आणी मुत्र ॥ पाचेव तेरेत ॥ आपतत्वाचे ॥ ३० ॥ जेनं लआ मोहोभ
य ॥ रागशांत होये ॥ पाच गुने हे ॥ आकाशाचे ॥ ३१ ॥ स्रुध्या त्रुस्ना आणी सुस्त ॥६॥

आध्या २ रा

नीद्रा रुप वळस्व ॥ हे पाच गुन देख ॥ तुज यदुराजया ॥ ३२ ॥ चेळस्व वळन पसरंन्न ॥
ब्रह्मांड आक्रोशन नीरोधन ॥ हे पाची गुन ज्ञान ॥ तुजला गोन सांगतो ॥ ३३ ॥ सगुणाला गाळक
गुन ॥ पाचीतत्वाचे मुळस्थान ॥ हे स्वलचीरीणादुन ॥ हेची रोशेन अषती ॥ ३४ ॥
ऐसे यकयकापासुन ॥ झाले पाच पाच गुन ॥ पंचवीस मीळुन ॥ झाली नीर्मान
सगुन देह ॥ ३५ ॥ ऐसे ईसतत्व जाले ॥ चवश्रुष्टी यापी थले ॥ तयाचे शेतगुन ॥
झाले ॥ नीवळोनी सांगीतले तुज ॥ ३६ ॥ पाचीतत्वस गुन देही ॥ पाच तत्व नीरा
कारही ईराटईस्व पाच तत्वे हे ॥ पाचीतत्वंचे तत्व्यारुप ॥ ३७ ॥ झाले तत्वबोधक
थन ॥ चवश्रुष्टींचे केले नीरशेन ॥ पुन्हा बोलीला यदुनंदन ॥ माझ्ये घेचेन परीसा
स्वामी ॥ ३८ ॥ तुम्ही तत्व सांगीतले ॥ चवश्रुष्टींचे नीवाळे केले ॥ आता माझे षमा
धान झाले ॥ नाही फुरले चवश्रुष्टी ॥ ३९ ॥ यक उत्तर यदु बोलीला ॥ सगुणाचा
नीवाळ केला ॥ आता मुळ तत्वाला ॥ सांगा मला मायबापा ॥ ४० ॥ ऐस बोलीला

॥९॥ कुलर ॥ मुळीपाचीतत्वपरस्पर ॥ पाचापासोनीपांच्हाळ ॥ ईस्तारत्याचा ॥ ४१ ॥
प्रुथ्वीपासुनी ॥ धरनीभगनीअवनी ॥ मेदनीपाचवीकुंभेनी ॥ हे मुळगुन प्रुथ्वी
चे ॥ ४२ ॥ आपाचेपाचगुन ॥ आवनीऊस्नजान ॥ जेव्हजेल प्रामान ॥ पाचगुन ऊद
दकाचे ॥ ४३ ॥ तोतेज याकारचेकाकार ॥ स्वोरुपाकार साकार ॥ पाचवेतेनीराका
र ॥ हेपाचीगुनतेजीयाते ॥ ४४ ॥ आतावायुतत्वालागोनीय ॥ अंहंसोहंदोन्ही
हुंकार वंकार धुमधुमीया ॥ मुळपाचीगुनवायुचे ॥ ४५ ॥ आतातत्वअकास ॥
णांदी अकास ओंकास ॥ यवीअकास मांदारआंकास ॥ हेपाचीगुनअकाशा
चे ॥ ४६ ॥ पाचीतत्वाचे पंचेवीसगुन ॥ हेमुळ तत्वज्ञान ॥ चवम्रुष्टी व्यापुन ॥ मु
ळस्थानेहेची ॥ ४७ ॥ मुळ तत्व मोरवेरु ॥ ओहेतेरयदुरापा ॥ ब्रह्मस्वरुपीमुळमाया
हेचिसत्वराहाती ॥ ४८ ॥ आषीपुर्ण तत्वअधार ॥ तयावेचे चेळढळ ॥ कुसतीप्र
यया रांवार ॥ सदाअंबर राहाती ॥ ४९ ॥ प्रुथ्वीपानी अकाशापरीपत ॥ माहात्र ॥९॥

आध्या २ रा

जन्यपानीभरीत ॥ तेतत्वनाहीसळतबुळत ॥ अंबरराहततसते ॥ ५० ॥ वळवा
ब्रह्मांड म्ळअग्नीचैतन्यअंग्नी ॥ चवदाज्वाळअग्नीमाहाज्वाळअग्नी ॥ प्रुथ्वीचीरासी गाळक
डीकरोनी ॥ तरीते तत्व अंबरची ॥ ५१ ॥ जोहे तत्व वळस्वील ॥ सालातत्वपद
मीईल ॥ णाही तरिअवघेफोल ॥ वर्मखोल तत्वचे ॥ ५२ ॥ सगुनीतत्व रवरेनाही
म्हनोनीलागली ~~आहे~~ पवजावे ॥ नाहीच अधारसगुनदेही ॥ कदाकाळीराहा
तेना ॥ ५३ ॥ जीवातत्वाआधार ॥ भलतेथळीटाकोनीजाती ॥ सगुनाचे हुक
मीराहाती ॥ अवसानीपरियंत ॥ ५४ ॥ तत्वतत्वअर्थम्हनती तरीआचेसाला
पारखेहोती ॥ सर्वासीपडलीभ्रांती ॥ मुळतत्वाचीया ॥ ५५ ॥ हंसानेयदुला
गुन ॥ सांगीतले मुळ तत्वज्ञान ॥ राजयाषीआनंदहोऊन ॥ कायबोलताजाहा
ला ॥ ५६ ॥ हंसाचे ऐकुनीपरगुन ॥ आभुधाराचालीथ्यानैणा ॥ ह्यदवीनसमा
वसदधीतपाल्हा ॥ आनंदपूर्णजाला ॥ ५७ ॥ मद्दमुनीम्हने आवधुत ॥ तत्व

॥१०॥ बोधाचीझालीवाती ॥ आतानव्हानाथाचीकथा ॥ पुढीलाआध्यादिसांगीन ॥
॥५८॥ इतीश्री ब्रम्हांडगोळकग्रंथ ॥ पदुधवधुतसवदीत ॥ ब्रह्मांआनंदभरी
त ॥ प्रेमानंद प्रगटला ॥ ५९ ॥ इतीश्रीद्वीतीयोअध्यासपुर्ण ॥ आध्या ॥ २ समाप्तं ॥

आध्या ॥ ३ ॥ रा

श्रीगुरुदत्तात्रयनम ॥ ॐ नमोजीशद्गुरुदेयासमर्था ॥ तुझेकृपेने पुढवीले अनर्था ॥ प्र
ब्रह्मांड यासमाध्यानकेलेस्वरुपीमोक्षपंथा ॥ मजअनर्थावरीकृपाकेली ॥ १ ॥ जयजयाजीशद्ग गोळक
दुरुदिनबंधु ॥ जयजयाजीशद्गुरुकृपासींधु ॥ जयजयाजींशद्गुरुआनाथीसाधु ॥
द जगबंधुगुरुराया ॥ २ ॥ जयजयाजीशद्गुरुदीनदयाळा ॥ जयजयाजीशद्गुरुकृपावछ
ला ॥ जयजयाजीशद्गुरुअखीलमंडळा ॥ पावसिलीळाशीशाचा ॥ ३ ॥ जयजया
जिशद्गुरुकृपानीधी ॥ जयजयाजीशद्गुरुअनादीसिधी ॥ जयजयाजीशद्गुरुनीरोपा
धि ॥ गुढबोलीसांगमज ॥ ४ ॥ पतीतपावनादीनदयाळा ॥ अंनाथांसाधरीलेपद
रा ॥ माझीयाअपराधानाहीपारा ॥ क्षमाकरादयाळुवाजी ॥ ५ ॥ तुझेपायाचीहोता
दासी ॥ स्वामीसोडावेरुसीकेसी ॥ मीकंटाळलोगर्भवासी ॥ भोपासीगुंतलो ॥ ६ ॥
यासेंसारसागरी ॥ मीबुडालोनानापरी ॥ नानायोवनिदुखभारी ॥ तेमकुंजेनसो
सवेना ॥ ७ ॥ च्यारखानीच्यारवानी ॥ चौंऱ्यासीलक्षजीवयोनी ॥ आनीककर्मरहा
॥ टीनागवणी ॥ मजकडुनसोसवेना ॥ ८ ॥

॥२॥ मीकर्मेराहाटीबुडालो ॥ कर्मेश्रष्टीनागवीलो ॥ सुसुप्तीस्वप्नी फीर्वीलो ॥ म्हणु
नीजाहालोकासावीस ॥ ९ ॥ अवस्थाभोगली आलीजाग्रुती ॥ तुम्हीभेटविलेकैवल्य
पती ॥ मजघेरोनीयाहाती ॥ ऊठाऊठीसोडवावे ॥ १० ॥ मीभ्रमलोहोतोस्वप्नी ॥ राहावया
ठावनामीळेहरील ॥ ऐसेभ्रमीष्टफीरता ॥ नाहीसंभ्रमगालकोन्हीमाझ्या ॥ ११ ॥
पुन्हाघातलेसुसुप्तीसी ॥ भोवतीनर्कमुत्राच्यारासी ॥ मलाघातलेबंदीशाळेसी ॥ ब
हुदुःखासीपडीलो ॥ १२ ॥ पुन्हाकाडीलेबाहेरी ॥ अंगीलागलीवायुघुती ॥ मगपडीयले
मायाबेडी ॥ कोहंठाकीपीटीलीया ॥ १३ ॥ सोहंशद्भगेलोईसरोनी ॥ कोहंशद्बठाळीपी
ठोनी ॥ मुखीधुळीमातीघाकुनी ॥ दुःखमजाकुनसोसवेना ॥ १४ ॥ ऐसीअवस्थेची
झापडी ॥ पडलीहोतीआम्हावरी ॥ मगज्याग्रुतीच्याअवसरी ॥ आपपरावळखु
लागे ॥ १५ ॥ ज्याग्रुतीमदीयेवुन ॥ भरीलेकामक्रोधाचेमदन ॥ ऐसामजलाजाहला
भान ॥ चौअवस्थामधी ॥ १६ ॥ चौवुअवस्थाचेदुखासी ॥ तरीपावलोनर्देहासी ॥
॥२॥

आध्या ३ रा

जरजरजाहालोयेकायोनीसी ॥ चौख्यानीसीबहुदुःखहोईल ॥ १७ ॥ मगहोतील
ब्रह्मांड च्यारखानी ॥ बहुदुःखहोईलनानायोनी ॥ ऐसीझापडीपडोनी ॥ आत्माजावपव गोळक
होईल ॥ १८ ॥ एककर्मीकेलसुफळयोनी ॥ यककर्मीकेलअमंगळयोनी ॥ यकदेहेसुबु
धिलागोनी ॥ यककुबुधीमीळवील ॥ १९ ॥ ऐसेजन्ममर्णाचेदेखन ॥ येकायोनी
झालोमाविक ॥ सोडवास्वामीपापदुख ॥ मजकुनीसोसवेना ॥ २० ॥ यकायोनी
कंटाळाआला ॥ पुढेच्यारखानीदुरराहील्या ॥ अंडजस्वतेजज्यारजवहील्या ॥
उदबीजंजानचवथी ॥ २१ ॥ चवखानीपासुन ॥ चौऱ्यासीलक्षयोनीहोती ॥ म
हादुखदारुनहोईल ॥ मगकोनसोडवील ॥ २२ ॥ मीजाहालोवुदास ॥ म्हणुनीधरी
लीतुमचीकास ॥ पुर्वीवेदीनाचीआस ॥ तोडाफासेजन्ममर्नाचे ॥ २३ ॥ जन्मं
मर्णापासुण ॥ सोडास्वामीमजलागुन ॥ दशप्देहाचीदुर्करुन ॥ तोडाबधनकल्प
नेचे ॥ २४ ॥ तुम्हीदीलेमोकलुन ॥ मीयाकर्मभुमीसीलावीलेलग्न ॥ तुम्हीभेटवी

लेनीवीध्र ॥ जावेघेऊन आपुले पदी ॥ २५ ॥ वीनवीतो यदुराया ॥ नोनाथ कोन
स्वामी या ॥ मज प्रकास करोनीया ॥ कृपाळु वादस्यानीधी ॥ २६ ॥ ऐकोन यदुचे
वचन ॥ संतोसझाले जगमोहना ॥ तु ऐक बाळा चीत देऊन ॥ सावधान होइतु ॥
२७ ॥ भोलानाथ पहेला ॥ मेघनाथ दुसरा झाला ॥ तीसरा मछींद्रनाथ वहीला
चवथा झाला गोर्क्षतो ॥ २८ ॥ पाचवा चांगया नाथ ॥ साहावा देवनाथ ॥ सातवा
वीस्वनाथ ॥ आठवा नीरंजन बोलीला ॥ २९ ॥ ऐसे अष्टनाथ जाहाले ॥ ते तु
सांगीतले ॥ आदीनाथापासोनी आकारीले ॥ सर्व त्रंझाले आदीपासोनी ॥
३० ॥ आनीक यदु उतर बोलीला ॥ आदीनाथ कोठुनी जाहाला ॥ आदी म्हणावे तरी
कोणाला ॥ नवंडोनी मला सांगावे ॥ ३१ ॥ डीगांबरानें वचन ऐकीले ॥ तुम्ही लासुर्त
चतुर वहील ॥ पुसीलेचि अभ्दुतमेल ॥ तुज ततक्षनी सांगतो ॥ ३२ ॥ ते काहोय
सुन्याकार ॥ ब्रम्हादीकासी नेसधारा ॥ शेशशाई हरीहरा ॥ सुन्याकारी भरीले होते ॥ ३३ ॥

आध्या ३ रा

अकार नीराकार जान ॥ ठाव नव्होते तीन्ही त्रीभुवन ॥ आवघे सुन्याकारी व्यापु
ब्रम्हांड न ॥ भरीले चैतन्य घन कोंडोनी ॥ ३४ ॥ पुन्हा आदी आधि उठली ॥ माया ऊहन गोळक
तेथे जाहाली ॥ तेची आकारासी आली ॥ रचंना केली तीनेच ॥ ३५ ॥ प्रथम रं
कार उठला ॥ ॐकार टाहो फुटला ॥ तोची मायेने आथ केला ॥ उभारा केहाली
नेची ॥ ३६ ॥ ॐकार आला सगुणासी ॥ माया उभी होती त्रीविधीसी ॥ वर्णीथापा
वयावेगेस ॥ त्रीगुणासी नीर्वाण केले ॥ ३७ ॥ ऐसी मायाचो पदार्थी ॥ जन्म देती-
जाहाली नीमेळ मुर्ति ॥ पींड ब्रम्हांडांची उत्पत्ति ॥ जाहाली करती माया ते ॥ ३८ ॥
ॐ ब्रम्हा सुमरून ॥ त्रिवीध माया करी ध्यान ॥ वीभुती पडीता पउन ॥ तीन फोडउ
दीले झाला ॥ ३९ ॥ ऐसी माया कुमारी ॥ कैशी राहीली गरोदरी ॥ इच्छा गेली अरंब्रम्ह
यावरि ॥ इछापुरी साईंने केली ॥ ४० ॥ यदु लागला चरणी ॥ स्वामी मज सांगा गु
हे ज्ञान ॥ त्रीगुण सगुन आसोन ॥ कैसे राहीले हातावरी ॥ ४१ ॥ माया होती अरुपाकार ॥

त्रीगुनहोतेस्वरुपाकार॥ कैसेराहीलेहालावर॥ हेचीआश्चीर्यवाटतो॥ ४२॥ माया
आंगीनीर्गुनपस॥ त्रीगुणआंगीसगुनपस॥ कैसेराहीलेहालास॥ हेचीअस्चीर
र्यवाटतो॥ ४३॥ प्रुथ्वीआपतेजवायुगंगन॥ तेत्रीगुणआंगीजान॥ कैसेहालारा
हीलेयकुन॥ हेचीआश्चीर्यवाटते॥ बोलीलीहंसवानी॥ राजयाएकचीतदेवोनी
सप्तीलेंनानापदार्थदेखुनी॥ उपाधुतीहोतीमायीक॥ ४५॥ तीचेईछाचेकार्ण॥
पुर्णकेलिअहंब्रह्मयाने॥ वीभुतिपडलातत्क्षण॥ फोडतीनउठलेहाला॥ ४६
मंधेभागीफोडफुटला॥ त्यातुनमहेसजन्मीला॥ पंचमुखहोतेत्याला॥ कैलासी
स्थापीलाअढळपदी॥ ४७॥ संभुशंकरदोननाव॥ सदासीवमहादेव॥ म्हणस
पाचवेनाव॥ त्रीवीधमायेनेठेवीले॥ ४८॥ त्यासीतमोगुनदेउन॥ कर्मलावीले-
सहांर्न॥ तयाच्याउभारापुर्ण॥ तुजलागुनसांगीतले॥ ४९॥ पाचामुखातुन॥ पा
चितत्वकेलेउत्पन्न॥ पाचापासुनपंचविसगुन॥ जालीनीर्वानभुतस्रुष्टी॥ ५०॥

आध्या ३ रा

म्हणसमुखीप्रथ्वीअसे॥ तीलाकुदापीचळढळनसे॥ सदाअंबरचीअसे॥ आवसा
ब्रह्मांड नीपरीयंत॥ ५१॥ दुसरेमुखसंभुजान॥ आपतत्वत्यातुन॥ प्रीर्वीलोरात्रंदीन॥ गोळक
दुखीअवसानीपरीयंत॥ ५२॥ तसरेमुखशंखर॥ त्यातुननीघालेतेजसत्वर॥ त
पकरितोनीरंतर॥ अवसानीपरीयंत॥ ५३॥ चवथेमुखसदासीव॥ त्यातुननीघा
लेवायु॥ फीरवितोसर्वा॥ दुखीआवसानीपरीयंत॥ ५४॥ पाचवेमुखमहादेव-
आहे॥ तयातुनीआकाशनीघालेहे॥ तयासीसर्वोषधनीद्रानोहे॥ दुखीअवसानी
परीयंत॥ ५५॥ पाचामुखापासुन॥ पाचीतत्वजाहालेजान॥ पाचापासुनपंचवि
सगुण॥ पीढिब्रह्मांडीपाचतत्व॥ ५६॥ ऐसीमायाचीरचना॥ करितिजाहाली
जगमोहना॥ पाचामुखातुनजाण॥ स्थापनेकेलीसगुनकाया॥ ५७॥ उजआ
आंगीफोडफुटला॥ त्यातुनब्रह्मांउत्पनजाहाला॥ रजगुनदेऊनित्याला॥ दि
ल्हीतयालाउत्पती॥ ५८॥ ब्रह्मादेवालागोनीया॥ स्थापीलेपाताळी॥ ऐसीआ

॥४॥

कोटीकमाया॥ निर्मीनदुनयाकरितिजाली॥ ५९॥ब्रह्माचोमुखाचाज्ञान॥
चवमुखातुनच्यावेदकेलेउतन्न॥ वर्णवाटुनदीले॥ ६०॥ पहेलावेदआथ
र्वणजाहाला॥ शामवर्णरंगदेवोनीतयाला॥ ब्राम्हणासीवाटुनदीधला॥
सुफळवर्णश्रेष्टते॥ ६१॥ दुसरामुखातुन॥ जन्मलाशामवेदज्ञान॥ तोआसेर
क्तवर्ण॥ क्षत्रीयाज्ञानदीलाआसे॥ ६२॥ तिसऱ्यामुखातुनीपाहे॥ यजुर्वेदनिघाला
प्र निळवर्णभाअसे॥ वैश्यासीदीधलेता॥ ६३॥ चवथ्यामुखातुन॥ रघुवेदजन्मला
ज्ञान॥ ब्रह्मदेवतासुभ्रवर्ण॥ सुद्रावाटुनदिला॥ ६४॥ तिनवर्णसुधजाहा
ले॥ ब्राह्मणक्षत्रीवैश्यवहीले॥ परीसुद्रावाचुनसुधतानाहीजाली॥ तरीसु
द्रकानहोती॥ ६५॥ तिकाबोलीलायदुराया॥ सुद्रश्रेष्टकाम्हणस्वामीया॥ तिनवर्ण
पवीत्रया॥ सुद्रानकैसेहोती॥ ६६॥ सुद्रतरीलाहानओहे॥ तिनवर्णथोरपाहे॥ ति
नवेदउंचपाहे॥ रघुवेदओहेसुद्रचि॥ ६७॥ अथर्वणशाम॥ यजुर्वेदउंचम॥

॥४॥

आध्या ३ रा

परीरघुवेदावाचोन॥ सुधकानहोती॥ ६८॥ सुद्ररघुवेदवरील॥ चवधासुद्रव
ब्रह्मांड रित॥ हेतकेएकुनअवधुत॥ कायउत्तरबोलीले॥ ६९॥ मायेनेकेलेच्यारिवर्ण॥ गोळक
थोरआणीलाहान॥ च्यारीवेदनीर्माणकरुन॥ जैशातैंदीले॥ ७०॥ मुळीमुख शा
छेडानिघाला॥ चालोनिमायाजवळीआला॥ तोचीमुखेसुद्रजाहाला॥ निर्मीन
केलामायेनतो॥ ७१॥ कर्मश्रष्टीचासगुनदेहे॥ सुद्रश्रेष्टकरीतोपाहे॥ रघुवेद
आधिकारीओहे॥ चौवर्णहेश्रेष्टकरीतो॥ ७२॥ पुढनिघालातोब्राह्मण॥
शेवटीराहीलातोशुद्रजाण॥ मायेनरचानाकरुन॥ सुद्रावाचुनसुधीतानाही॥
॥ ७३॥ ऐशासगुणचाखेळ॥ मायेनेकेलेचळवळ॥ तिचीनकेलकळा॥ म्हणोनी
चंचळमायाते॥ ७४॥ मुखिब्राह्मणज्ञान॥ तोमुख्यअसेश्रेष्टवर्ण॥ तयाअ
थर्वणवेददेवोन॥ करिपाळनमायाते॥ ७५॥ दुसराक्षेत्रीम्हणवीतो॥ भुजामध्य
जन्मजाहाला॥ शामवेददेवोनियाप्रती॥ वर्णम्हणवीतो॥ ७६॥ तेतीसवर्णवैश्य
झाला॥

॥५॥ तोनाभीजेन्मला ॥ यजुर्वेददेवोनीत्याला ॥ श्रेष्टकेलावर्नीतो ॥ ७७ ॥ चौथावर्ण
सुद्रम्हणती ॥ जन्मीचर्नेआंगोष्टापरति ॥ रघुवेददेवोनीनेली ॥ ऐसेच्यारीव
र्णजन्मीले ॥ ७८ ॥ बोलीला यदुनंदन ॥ सांगीतलेच्यारीवर्ण ॥ कोनडागको
णलागुन ॥ नीवडुनीसांगा ॥ ७९ ॥ प्रथमवर्णब्राम्हण ॥ त्यालाडागअग्नीचेन
तरीतो सुधहोइना ॥ नाहीतरिब्राम्हणपनेकेंचे ॥ ८० ॥ श्लोक ॥ आनंदं स त्यं
ब्रम्हधोहंइति ब्रम्हाहं मनुचीतं अयंप्रपंचमं चोमीथ्या भासीतं श्रवरीब्रम्हसना
तनं ॥ टीका ॥ आनंदश्वरुपमीआपन ॥ ब्रम्हजेसेइश्वर पुर्ण ॥ चीत आत्संडक
रिचिंतन हेचीअध्यापन ब्राम्हनाचे ॥ ८२ ॥ प्रपंचमीथ्यादीसत ॥ म्हणोनीया
जननागईल ॥ मीब्रम्हसदोदील ॥ हेसाधन आध्यानाचे ॥ ८३ ॥ दुसरावर्णक्षत्रि य
ज्ञान ॥ त्यालाडागरनप्रमान ॥ तरीक्षेत्रीपुर्णजाण ॥ तरीनागवनभीध्याची ॥ धि ॥
॥ श्लोकक ॥ गुरुर्वेद वेदीतं वृथ्याकर्मसंनीश्चोथंमु आसा बोधीतंप्रवर्णचेसा
ध्यायनंम ॥ टीका ॥ ॥५॥

त्यासीवेदांतप्रमान ॥ शद्गुरुऐसेबोधीता ॥ ज्ञानोनीभ्रमत्यागीता ॥ तोचिआ
ब्रम्हंड ध्यायनज्ञानावे ॥ ८६ ॥ मीब्रम्हसंचलो आहे ॥ जैसेतैसाभासताआहे ॥ जैसा गांळक
काष्टासनीधपावकराहे ॥ तैसानंकुसंचसारी ॥ ८७ ॥ तीसरे वर्णवैश्यज्ञान ॥
त्यालाडागजलप्रमान ॥ तरीतासुधहोइना हेचीआध्यापनज्ञानावे ॥ ८८ ॥
॥ श्लोक ॥ नगुरयोनगुरयोरोधीतंतत्वंगुरो रंधीतंकेतंपज्ञेगुरुजानीसं
स्वतंममोमोहितंश्रीगुरुवन्मु ॥ कटी ॥ गुरुपगळातत्व अधिकारनाही ॥ जोआ
पकअसे सर्वेटाई ॥ जपतपकेलथनेनसापडेसोहे ॥ महीमातेइन कळेचि ॥ ९० ॥
चवथावर्णसुद्रजाण ॥ त्यालाडागभुमीदारुन ॥ तोअधीकारीप्रमान ॥ श्रेष्ठ
वर्णजगिला ॥ श्लोका ॥ अच्युतोमंहंनमनतोहं गोविंदोहंहरीमाधवं म्हृहेश्ग
हंजोहं मृतोसयंनमु ॥ टीका ॥ अच्युतम्हणेकाहि ॥ ज्यासीकाहीचळवळनाही ॥
उत्पत्तिप्रलयाचीपाही ॥ सर्वेटाईकोदंन ॥ ९१ ॥ च्यारीवर्णसांगीतले ॥ माझेस

॥६॥

माधाजझाले॥ तेमायानेउत्पन्नकेले॥ रंचनावर्तीलेसांगीतीली॥ ९४॥ चोमुखाचा
झालाब्रह्मा॥ ऐसीकेलीवेदरंचना॥ चौवर्णमदीश्रेष्ठपुर्ण॥ सुद्रज्ञानआहेतो ९५
रधुवेदस्थुलदेही॥ तयाचीवाचापराही॥ हासनेअसेलेही॥ मुखपाहेअस्याचे ९६
दुसरादेहेसुक्षम॥ यजुर्वेदअसेजान॥ तयाचीवाआलकन॥ मुस्वजाण॥
स्वानोचे॥ ९७॥ तिसरादेहकार्णचा॥ सामवेदतयाचा॥ बोबेलनवाचा॥ मु
खस्याचाजेंबुका॥ ९८॥ फुटलातीसरापोट॥ त्यातुनझालासहस्त्रधीर॥ सहस्त्रु
नेदवोनसखर॥ विष्णुनीर्धाजन्मला॥ १॥ वीष्णुपासुनप्रतीपाळन॥ त्याचेसाठी
घऊसेधर्म॥ मृत्यलोकासीथापुन॥ रंचनाझालीराजया॥ २॥ मायापासुनऊ
त्पतिझाली॥ ब्रम्हाविष्णुम्हेयसकेली॥ त्रीगुणाचीगुहबोली॥ मायानेउराका
राआणीले॥ ऐशामायच्याप्रकाश॥ जन्मलीत्रीगुनास॥ स्वर्गमृत्युपाताळास॥
तीने [illegible]स्थापनकेले॥ ४॥ ऐसीत्रीवीधमायाआहे॥ तीनेत्रीगुनरंचीलेपाहे॥ ती
तीनेकेलेसणामधेहे॥ म्हणोनीत्रीवीधबोलती॥ ५॥ ॥६५

आध्या॥ ३॥ रा

ऐसाॐकाराचाबीस्तार॥ सांगीतलापरीवार॥ यदुराजाथासीसहर॥ दिगां
ब्रह्मांड बरबोलीले॥ ६॥ यावरीबोलीलायदुमूर्ती॥ तुम्हीसांगीतलीॐकाराचाबी गोळक
स्तार॥ आताहंकाराचिनीवर्ति॥ सांगामजप्रतीगुरुराया॥ ७॥ तुऐकबा
ळासावधान॥ सांगतोआहंकाराचेलक्षन॥ तयापासुनसाराजन सांगतो
सावधहोई॥ ८॥ ॐकारअर्धकारासीआणीला॥ मायेनेनीर्मानकेलो॥
हंकारनीराकाराहीला॥ तयाचाउभारासांगतो॥ ९॥ कामक्रोधडंबहंका
र॥ मदमछरतेईविकार॥ हेमुळकुक्षअलंकार॥ तुजसवीस्तारसांगतो॥ १०
मुळीकामआलेहंकारब्रम्हृयासी॥ विभुतीटाकलीजळस्थळसी॥ पानीथीरझा
लेस्वीनासी॥ पुन्हाश्चर्यकार्यकेले॥ ११॥ मागुतासोडविलाघेंडा॥ तेथुनझा
लाधुमधुमकार॥ त्यातुननिघालाहंकार॥ संडवेरीतेथुनी॥ १२॥ कामजरी
हंब्रम्हृयासिनसता॥ ॐकारठाहेकैसाफुटता॥ पुन्हावीभुतीनटाकीता॥

॥७॥

कोठुनहोताजगसारा॥अंहंध्वनीएनीधती॥मायाउसन्नकोठुनहोती॥त्री
गुणाची उसपुंती॥कैसेहोतीजगसारे॥१४॥नीस्काम स्वामी गरुआहे॥तयासी
कामकांथ॥जीवनेलापरामायेने॥म्हणोनीकामची॥१५॥मुळीरहीताजवळी नी
अहंब्रम्हाराहातासर्वकाळी॥तेथेआदगननीराळी॥नीरहीतोराहातो॥१६॥
ब्रम्हावीष्णुसंकराचेसैवरा॥तोआगळसंनीधझालापुरा॥तयानेलग्नला
वोनीसत्वरा॥हेगुरुनीराकेएकतु॥१७॥अहंब्रम्हाविस्मीवेदाने॥मंगळ
वेदिटाकीपौहुन॥गाठपाडलिअहंब्रम्हयोने॥त्रिविधमायेनेअक्षदाटाकी
ली॥१८॥पंचवाद्यवाजविती॥ब्रम्हस्वरुपाचीजोमनाकाधरती॥ऐसेआद
गनपरात्पर॥ब्रम्हदीसौकापारनाकेळ॥१९॥ऐसेहंकारालागुन॥मगकाम
झालेउसन॥झालीसगुनधार्न॥तुसंनीधऐकबापा॥२०॥साह्यजनाच्या॥
प्रकाश॥मीसांगतोतुज॥उसतीपाळनप्रळयास॥सर्वमीसांगतो॥२१॥ ॥८५

आध्या॥३॥रा

कामआलेब्रम्ह्यापासुन॥क्रोधआलेमहेश्यापासुन॥मदजालेमेधापासुन॥ गोकुळ
ब्रह्मांड तुजलासांगतो॥२२॥मायापासुनमछर डंबब्रम्हापासुनपरस्पर॥अहंका
र अोंहंध्वनीतुनीनीरधार॥तेतुजप्रतीसांगतो॥२३॥षड्वैरीसांगीतले॥
यकयकापासोनजाहाले॥एकएकआकारासीआले॥तुजसांगतानीवडोन
॥२४॥अोंहंध्वनितुनीजान॥हंकारनीघाला त्यातुन॥मगहंकारथोरहोवो
नी॥त्यानेनागवीलेथोरथोर॥२५॥हंकारमाहादेवासिलागला॥अहंका
रे ब्रम्हालंपटझाला॥शेसअहंकारीनागवीला॥वेदबुडाआहंकारी॥२६॥ लै
हंकारगेलाकाचंद्रसुर्यासी॥कळंकलागलादोघाजना॥हंकारेईद्रनाग
वला॥भेदपडलेसर्वआंगी॥२७॥हंकारेनासहोतो॥हंकारेघातकरीतो॥
हंकारेयातापाळीभोगीतो॥सोडीत्वरीतहंकातु॥२८॥हंकारनाहीबरा॥हं र
कारघातकरितोसारा॥हंकारेघरझारा॥सोडीपदकुमराहंकारतो॥२९॥

हंकाराऐतोब्रह्मयासी ॥ यासुनघेतोकामासी ॥ मायनेभक्षीब्रह्मयासी ॥ ॐ ॥ हे
ॐ हंधुनी क्षीभक्षीलेमायाते ३० ॐ हंधुनी सीभक्षीलेनी रहीं ताने ॥ त्या
तुनकाम आलेज्ञान ॥ त्यातगेलेईरुन ॥ कामाचेभाग उठले ॥ ३१ ॥ हंकार
आलाशंकरासी ॥ भक्षुनघेतलेक्रोधासी ॥ ढंकार भक्षीलेसंक्रासी ॥ ॐ
कारभक्षी यहंकारी ॥ ३२ ॥ म्हणोनी क्रोधनाहीबरा ॥ यानेनासलेतोसा
रा ॥ सोडी येईक्रोधंकुमरा ॥ तुजसवीस्तरसांगतो ॥ ३३ ॥ हंकाओलामे
धासी ॥ यासुनघेतलेमदासी ॥ मायानेयासीलेमघ्यासी ॥ मायायासी ॐ
धुनी ३४ ॥ हंकार आलात्रिविधी ॥ मधरभक्षीत्रीसुध्धी ॥ मायाथीराक्षी
धुनीमधी ॥ येकयेकासीभक्षुलागले ॥ ३५ ॥ हंकार आला आकाशासी
भक्षुनगेलेइंद्रासी ॥ हंकार आला ॐ धुनीसी ॥ आकाशासीभक्षिले ॥ ३६ ॥ ऐ
सिहंकाराचीमात ॥ सांगताविस्तारेग्रंथ ॥ सारांसारसीधाती अर्थ ॥ तुधरीची तीखुनेहर

आध्या ॥ ३ ॥ रा

तेव्हायदुराजाबोलीला ॥ तुम्हीषडवैरीसांगीतलेमला ॥ आकारासीआनीला
ब्रह्मांड नेउनीठेलेटाइचेटाई ॥ ३८ ॥ दीगांबरा गुरुराया ॥ माझीवनंतीस्वामीया गाळक
षडकर्मापासोन ॥ रक्षिलेकेलेजी ॥ ३९ ॥ मनाचफीटलेलय ॥ नाहीऊरलेसद्गु
रुराया ॥ चौपदार्थाचीसोय ॥ मजसांगास्वामी ॥ ४० ॥ जीवपदार्थआलाको
ठुन ॥ आनी घातलाकोन ॥ देवताचीनीर्मान ॥ कोठुनआणीलेजी ॥ ४१ ॥ ती
सराप्रपंचेपदार्थ ॥ मजसांगावेअर्थ ॥ प्रमेश्वराचीमात ॥ सांगास्वामीगु
रुराया ॥ ४२ ॥ प्रमेश्वरकोठुनझाले ॥ कोनेनीर्माणकेले ॥ हेप्रकाशकरोनी
मळा ॥ सांगावहीले गुरुराया ॥ ४३ ॥ तेव्हां यदुचीयाबोला ॥ दीगांबरहांसला
गुह्यगुंजतुला ॥ त्वरीतआतासांगतो ॥ ४४ ॥ नपुसत्यावीनगुह्यगुज ॥ सांगु
नोहेसहज ॥ ससवाढेना अनुभवास ॥ म्हणोनीसहसा सांगुनाहे ॥ ४५ ॥ त्वापु
सीलेजीवाचेजीवन ॥ मजबोलतानयेयेचन ॥ हेनाहीसगुनाचेज्ञान ॥ तेखु
नपुसीलीत्वा ॥ ४६ ॥

हे तेव्हा होते नीर्गुन ॥ मायेने आकारासी आनुन ॥ प्रकाश दावीला करुन ॥ आपन
येगळाची ॥ ४७ ॥ ऐसी मायानी र्वोनी ॥ मुळप्रकाशाची खानी ॥ तीची ब्रह्मांडरु
भवनी ॥ असे व्यापोनी नीराळ ॥ ४८ ॥ ऐसे च्यारी पदार्थ नीवडोनी ॥ मी सांगतो
तुजलागोनी ॥ कोन पदार्थ कोने स्थानी ॥ तुज नीवडोनी सांगतो ॥ ४९ ॥ कर्मेश्री
ष्टीलज्ञान ॥ जीवपडला जाउन ॥ मगनाना दशा भोगुन ॥ जीवाजाण कर्वी तो ॥
॥ ५० ॥ ऐसि जीवाची अपेक्षा ॥ माया फीर्वीतो कर्मपाशा ॥ जीवाघातकेला मा
यने ॥ ५१ ॥ जीव नाना दुःख भोगीत ॥ जीव याता यातीकरित ॥ जीवासी नाही ज्ञा
तगोत ॥ पडीला पाशात जीवची ॥ ५२ ॥ जीवपदार्थ चांगला ॥ परी मायने भुल
वीला ॥ चळदळ नो होते साला ॥ आधीन झाला मायच्या ॥ ५२ ॥ तीन पदार्थ ज्ञान
यकाजीवा पदार्थापासुन ॥ ज्या ज्या योनी जीव जाउन ॥ प्रपंच ज्ञान लागला ॥ ५३ ॥
जीव प्रपंच कर्वीतो ॥ तेव्हा देवता झोंबवीतो ॥ प्रमेश्वर उत्पन्न करवितो ॥ जिव

करवीतो जपतप ॥ ५४ ॥ थोर जीवासी आकांत झाला ॥ तरी नाम्हणे प्रमेश्वरा
ब्रह्मांड ला ॥ सेवटी कोन्ही नाही या जीवाला ॥ आधीन जाला मायेच्या ॥ जैसी माया राब गोळकु
विते ॥ तैसा जिव चिफीरत ॥ म्हणोनी होतो कासावीस ॥ तारी मज प्रमेश्वरा ॥ ५६ ॥
ऐसी माया दुर्धर आहे ॥ लक्षचव-यासी फीर्वीतो पाहे ॥ देवता प्रपंच प्रमेस्वर हे
जीवा आधीन आहेती ॥ ५७ ॥ जीव नाना योनी फीर्ती ॥ पडली स्वहीताची भ्रांत ॥
नरदेह्यासारीखे व्हरीत ॥ नाही मीळत दुर्लभ ॥ ५८ ॥ जीव होता नीर्गुन ॥ परामा
यने केला सगुण ॥ आकारासी आणुन ॥ केला आधीन आपुल्या ॥ ५९ ॥ नरदे
ह्यासारीखे रत्न ॥ जन्म होता प्राप्त ध्याने ॥ तीर्थवृत देवी देवतांचे ज्ञान ॥ जीवा
कारण रंचवीले ॥ ६० ॥ तीर्थ करिता जीव जाये ॥ तेथे चीन र आशा होय ॥ माया
त मोहाची सोची सोय ॥ नाही काही करली ॥ ६१ ॥ म्हणति आम्ही तीर्थ केले ॥ भव
जन्माचे पाप गेले ॥ जन्ममरनाचे भय मीटले ॥ नाही राहीले यने ज्ञाने ॥ ६२ ॥

मागुताधरासि आलाचालुन ॥ मगमायाझालीकुसन्न ॥ पुन्हा नानापापकेरो
नीया ॥ पुन्यवोडुनघेतले ॥ ६३ ॥ मायेनेमोहनटाकीले ॥ जीवासीजरजरके
ले ॥ नाहीकोनीयाजीवाला ॥ नानादेवलाभजल्याने ॥ ६४ ॥ ऐकतुयदुनंद
ना ॥ जीवपदार्थीयाचीरचना ॥ यकासद्गुरुवाचोनीराना ॥ कोन्हीनाहीजीवा
लागी ॥ ६५ ॥ जयासीसद्गुरुभेटला ॥ मायेचाफासासोडीला ॥ यातायाती
चुकवीले ॥ त्यासीशनीआधीजाव ॥ ६६ ॥ फासापडीलामायेचा ॥ सुटकाना
हीझालाकोनाचा ॥ जेथेगेलामायेचावासा ॥ तयासीसुखनवाटे ॥ ६७ ॥ ते
तेमायेनेभुलवीले ॥ जेकर्मीराहाटीपडले ॥ तयाचेसुटकानाहीझाले ॥ नाग
विलेथोरथोर ॥ ६८ ॥ मौन्यस्वरजटाधारी ॥ नग्नमौन्यफळहारी ॥ धुम्रपा
नीदुग्धाधारी ॥ तेहीमायेनेभुलवीले ॥ ६९ ॥ ऐसीमायाथोरभारी ॥ मागलागली
लाहानथोरी ॥ देवीदेवतामाहामारी ॥ तेहीमायेनेभुलवीले ॥ ७० ॥ मुळमा

आध्या ॥ ३ रा

याला गलीसंकरासी ॥ रुषशापझालात्यासी ॥ लींगपडलेधरनीसी ॥ गड

बडगोंडासिकुलागले ॥ ७१ ॥ बहुतप्रलयकेलालिंगाने ॥ देवालयागोपुरे गोळक
मोडीलेसोने ॥ थोरआनर्थत्यानेमांडला ॥ सुन्याकारजागानाहीटेवीली ॥
॥ ७२ ॥ माहादारुणअकांतमाडीला ॥ शरणगेलेबद्रीकाश्रमाला ॥ स्वामीरक्षा
आम्हाला ॥ मगप्रार्थनाकरुनी ॥ ७३ ॥ स्वामींचेकरुनीस्मर्न ॥ सुम्हासीआ
म्हीआलोशर्न ॥ आमुचेअनर्थकेलेलींगाने ॥ थोरदुःखमांडले ॥ ७४ ॥
मातादेवीसीबोलाउन ॥ स्वामीनेत्याप्रबोधकरुन ॥ तीनेआपुलेहृदईशाटकु सी
न ॥ लींगतीनेथीरकेले ॥ ७५ ॥ माहादेवाचेलींगासी ॥ गुंतवीलेपार्बतीचे
सोंधकासी ॥ हेचीपुजामृत्युलोकी सांगीतले ॥ मानवासीलालेवी ॥ ७६ ॥ मा
यालागलीब्रम्हयासी ॥ सरस्वतिध्यानस्तब्रसली ॥ ब्रम्हचेंचळताआगी
झाला ॥ मायेनेत्यासीनागवीले ॥ ७७ ॥ जेजेआकारासीआले ॥ तेतेमायेनेनागवीले ॥

जेमायारहितझाले॥ तेचिगेलेतरोनीया॥ ७८॥ जैंचोपदार्थाचानीवाडा॥ तु
ज सांगतोकडकडा॥ आतातुहोइनीराळा॥ सोडीसोहळामायेचा॥ ७९॥
जेमायारहीतहोइल॥ आपलाआत्मादृष्टिपाहील॥ त्यालागुरुपरमील
ल॥ वर्मखोलआहे॥ ८०॥ शद्गुरुद्रयानिश्चीभेटील॥ भवसींधुंउत्रोनीजाई
ल॥ तोदुसऱ्यासीतारील॥ त्याशीशरणआधींजावे॥ ८१॥ मायारहीतनाही
झाला॥ तोआपणनाहीतर्ला॥ तोकायतारीलदुसऱ्याला॥ नागवीलादैं
तभावाला॥ ८२॥ आपल्याअंतरीसुध्धतानाही॥ दुजयासीबधालाकरितो
पाही॥ नागवीलामायामाही॥ हित्याकाहीमीकेना॥ ८३॥ ऐसेबोलीलेडींगां
बर॥ यदुचाफेडीअज्ञानअधंकार॥ केलाज्ञानाचासागर॥ ब्रह्मकेलोंके
लेस्वामी॥ ८४॥ बोलीलायदुनंदन॥ चौपदार्थाचीसांगीतलेरचना॥ मज
परापरनीवडुन॥ सांगीतलेस्वामी॥ ८५॥ मीपापीऐसाबोलीला॥ माया

आध्या॥ ३॥ रा

जाळीतहोतो पडीलो॥ त्यातुनमलासोडवीले॥ मायापरताझालोवेग
ब्रह्मांड काचा॥ ८६॥ मीजन्मलोहोतोनरदेह्यासी॥ नाहीलोहोतोदैंतभावासी॥ तु गोळक
म्हीतारीलेपापीयासी॥ उटाऊटीसोडवीले॥ ८७॥ मीअपराधीनानापरी॥ मी रा
अंतरीनाहीसवधीर॥ तुमच्यापरोउपकारी॥ मजकुनफेडवेना॥ ८८॥ तु
म्हाशनेआलोडीगांबरा॥ मजतारीपरहंसासागरा॥ मजवरीलउधरा॥ ता
रीसत्वरागुरुराया॥ ८९॥ माझेनाहीयथेकोन्ही॥ काशावीसझालोनाना
योनी॥ म्हणेनीलीनझालोचरणी॥ सोडीमजगुरुराया॥ ९०॥ मीअज्ञानमंदम
ती॥ म्हणेनीपृछाकरीतोबाळरीति॥ मीअपराधीसर्वपदार्थी॥ करीतोवि
ले नंतीवेळोवेळा॥ ९१॥ ऐसेर्केगुरुयांरां॥ मो[illegible]टाकेलिमायाते[illegible]ठेजावोनी ल्हीन्ही॥
राहीला॥ कोणसंभाळकरीना॥ ९२॥ मीसर्वापरीउदास॥ जडवीलेतुझे
पायास॥ मलाब्रह्मकरासावकास॥ तोडाफासामायेचा॥ ९३॥ ऐकुनीय

॥१२॥

दुचीवानी॥ बोलीलेडीगांबरह्मसोनी॥ होईबापासावधानी॥ मनथी
या करोनी॥ ९४॥ आदीनाथाचीनीवर्तीझाली॥ म्यातुजसांगीतली॥ सर्व
आकारासी आनीली॥ करुनदावलीप्रकास॥ ९५॥ त्यातुनभोलाना
थझाला॥ म्हणवेमाहादेवाला॥ बापम्हणावे त्याला॥ त्यानेकेलानरदेह॥ इति[illegible]
त्यानेप्रशन्नकेलावेताळ॥ म्हणे आज्ञामाझीकेवळ॥ पीडरचनासब
ळ॥ करीलाकाळप्रतापी॥ ९७॥ वेताळचपळदारुन॥ ततक्षणीगेलरेच
तीकाळ॥ आउटह्मातमातीआनुन॥ देहेरचनामाडली॥ ९८॥ कोठुनआ
नलेआकास॥ वायुआणिआपास॥ कोठुनआनीलेजी॥ ९९॥ सप्तसाग
रजडवीले॥ नवखंडवसवीले॥ छपन्नदेशथापीले॥ दीपजडवीलेनाना
वीधी॥ २००॥ चवदभुवनस्वर्गथकविस॥ अष्टगीरीमहीद्रांस॥ सोळा
स सीध्यबावनमात्रुका॥ वेताळे त्वरित आनीले॥ १॥ बाह्यतररवेळीकेली॥ ॥१२॥

आध्या॥ ३॥ रा

न्चहुसठाचीगुह्यबोली॥ तिनसेसाटकांबडीजडली॥ रगीभरलीनरदे
ब्रह्मांड ह्या॥ २॥ चवचक्रफीरविती॥ ठाईठाईभीडवीती॥ मेरुऊभाराकरविती॥ न गोळक
नायेभीडविबककुट॥ ३॥ चवधीकुडंकनीजडवील्या॥ अषटपाकोळिका
बैसविल्या॥ आनीकखीडक्याकोंडंविल्या॥ नरदेहासी॥ ४॥ नवदर्वा
जेसोभती॥ बतीसखुरकेकाडती॥ क्षीरमीरपानीवसिति॥ केलेकवतुक
वेताळाने॥ ५॥ आनीकअसतीनवईद्रीया॥ पाचकर्मईद्रीया॥ पाचग्यांन
ईद्रीये॥ दशईद्रीयाजडविती॥ ६॥ आनीकअसतीनवरवाजे॥ हळकदर्वाजा
खलकदर्वाजा॥ पलकदर्वाजा॥ ललकदर्वाजा॥ हेचारदर्वाजेज्ञानतु॥ ७॥ कुंभ
कदर्वाजाज्ञान॥ पुर्वकदर्वाजादेखने॥ कढकदर्वाजाअवलोकन॥ त्राठक
ज्ञानराजया॥ ८॥ ऐसेअषटदर्वाजेझाले॥ दलकदर्वाजावोलीले॥ यदुसीसां
गीतले॥ पुर्णझालेतदरुप॥ ९॥ ऐसेनरदेहासी॥ वेताळेआनीलेसगुणासी

॥१३॥ कोण्ही नावळखेलयासी॥ बापह्मनवीतोमाह्मदेव॥२०॥नरदेह्मासिवष्ट
केलेवेताळोने॥ पंचभुतथापुन॥ म्हणवितो भुतश्रीषी॥२१॥ऐसाशद्गुरुदया
नीधी॥ पालटलेशीशाचीबुधी॥ नरदेह्याचिसुधी॥ तुजप्रतीसांगीतले॥२२॥ ली
मी आलीकपुसीतोवचन॥ देहकोनास्वाधीन॥ हेनीवडुनमजसांगावे॥ कृ
पाळुवामायबापा॥ २३॥ तुंऐकयदुराजया देहेमनाच्येस्वाधीनया॥म
नप्रधानचीराया॥ मनाचीसोयसांगतो॥२४॥ मनफीरवितोदाहीदीशा॥
कल्प नाना[illegible]नाटकीतोफासा॥ मनावीनदुरदेशा॥ भोगवीनाजीवालागी॥२५॥
मनप्रधानमाळाभारी॥ भुलवीलेवेदच्यारी॥ शेषनेलापताळाभीतरी॥ ऐसे
दुराच्यारीमनहे॥२६॥ मनप्रधानचक्राकारफीरवितो॥ अष्टयोनिवर॥ थी
रनाही[illegible]भर॥ राचंद्रीवसफीरवितो॥२७॥मननेतो[illegible]भवासी॥ मनफीर ग
वितो लक्षचवऱ्यासी॥ मनफीरवितो सुखदुःखासी॥ मननासासीपावतो॥२८॥
॥१३॥

आध्या॥३॥रा

ज्यानेमननाही आवरीले॥ देहनाहीकोनाचे गेले॥ मनाने थोरनागवीले
ब्रह्मांड बुडवीलेमाह्याडोही॥२९॥मन गेले रुषीस्वरा॥ मनगेले भस्मसुरा॥ इंद्रचं गोळक
द्रविस्वामीत्र॥ नारदतुंबरानागवीले॥ ३०॥ याऊपरीबोलीला यदुकु
मरा॥ सांगीतल्हाहंकाराचा विस्तार॥ आतासोडाब्रह्मपरीचार॥ डीगं
बरासांगावेजी॥३१॥ बोलीले अवधुतसद्गुरी॥ तुंथिरराही अंतरी॥
मनआवरोनीधरी॥ गुरुघरीजासील॥३२॥ ज्यानेमनआवरीलेनाही
त्याला शद्गुरु करिल काही॥ देहसुधिची सुधीतानाही॥ ब्रह्म काहीसापडेना॥३३॥ हेज्ञानगुह्याचेगुज॥ मीसांगीतलेतुज॥ तुजलनकरिसहज
होसीब्रह्मराजशिशपराया॥३४॥ जेसिरासमापीला॥ यक्कदोनमोजविला
मागेढापले भरीता॥ तीकडे गंजहोतोकी॥३५॥ यक्कादोपापलीने॥ रास
जे कमीहोतोजान॥ तिकडेगंधाळवोन॥ रासजानखालीझाली॥३६॥ ऐ

सेमी यदु तुजला ॥ स्नान मोजुन घेधेवाई तु भला ॥ माप करी सर्वनाला ॥ तुसे
इच येलासादर ॥ २७ ॥ यदुसारखाश्रुता ॥ अवधुतासारी ख्यावला ॥ अष्टी
तनसे पाहाता ॥ पुढे रसाळ कथा श्रुता हो ॥ २८ ॥ बोलली हंसयानी ॥ ह्यापुषी
ले सोळा श्रेष्ठे ॥ सोळा विद्याचीनी वृत्ती कशेनी ॥ तुजला गोनी सांगतो ॥ २९ ॥
सोळादे हाच्या परिवार ॥ तुजप्रसांगतो निरईश्वर ॥ सावध होई तु बाळा ॥ धा
अवळिळा सांगतो ॥ ३० ॥ इतके ऐकुनी यदुराणा प्रेम उचंबळले मना
आश्रुधारा चालील्यानैना ॥ सद्गदीत पाल्हा पडी लावा ॥ ३१ ॥ मजसो
सावयाची आवआहे ॥ कोठे नाम्मीके कोल्ही माधा ॥ डी गांबरायाचोनी सोये
मजकाही लागेना ॥ ३२ ॥ मी हीहुलो अरण्याषी सत्यरुसी यात ॥
मलाहास्यवी आपलले मत ॥ शाहादर सनातप्रीती ॥ बहुतजरजर झालो
॥ ३३ ॥ साहादर्शनच्यावर्ने ॥ ते हीपाहीले भीन्न भीन्न ॥ देविदेवताना गवन ॥

आध्या ३ रा

मजकुन सो सयेना ॥ ३४ ॥ येथ काडी गाबंराचाचोनी ॥ मजसंबाळीताना
ब्रम्हांड हीकोनी ॥ तुमाथमाझी जनक जननी ॥ दुजे कोन्ही सांपडेना ॥ ३५ ॥ हा ग्रंथ ॥ गोळक
सारांचेसार ॥ पुर्णजीवीचे माहेर ॥ हा ब्रम्हांड गोळक ग्रंथ केवळ ॥ पुढे कथा
रसाळ परीसावी ॥ ३६ ॥ मद्दमुनी म्हणे अवधुता ॥ शरण आलो तुम्हा आ
ता ॥ ब्रम्हदेव आकार निरुता ॥ पुढे ले आध्याई सांगेन ॥ ३७ ॥ इतीश्री ब्र
म्हांड गोळक ग्रंथ ॥ यदु अवधुत सवादित ॥ ब्रम्हानंद आनंदभरीत ॥ प्रे
मानंद प्रगटला ॥ ३८ ॥ ईतीश्री ग्रीती पो अध्याय संपुर्ण ॥ आध्या ३ ॥

श्री अवधुता नमः गुरुकृपा अवलोकीला ॥ तयाचे ज्ञानें होय तनला ॥ यनेया
ब्रह्मांड ला याती चुकला ॥ पावतो सख्या अपुल्या घरी ॥ १ ॥ तेव्हा गुरु संभ्रौं तासकंवी गोळक शी
परवस्तुचि होता भेटी ॥ अदृज्ञाना ज्ञानद्रीस्टी ॥ पुढे बुधी प्रकाशेल ॥ २ ॥ तेव्हा ब्र
ह्माप्रर्वतला ॥ टावन होता ब्रह्मरुपाला ॥ ब्रह्मयासीलि ब्रह्म याला ॥ सुन्याकार ब्रह्म
त्वातद रुप ॥ ३ ॥ इच्यार करुनी श्रीगुरु ॥ अहं ब्रह्मा पुंजीला आदरु ॥ मनेसृष्टी
करीसाच्यारु ॥ तुजचे रांचे रुकळ वीले ॥ ४ ॥ तयाने कळकचीले नीर हीत ब्रह्म ॥
तयाबीणाही रुपसगुन ॥ त्यातुन केनीर काढाळुन ॥ ब्रह्मरंजन स्थापवीले ॥
॥ ५ ॥ अहं ब्रह्म ईस्मी वेदांते ॥ रेणु प्रमान प्रभाते ॥ चेरांचे रीरुप दोठे ॥ मोतीवर्न
रंग साचे ॥ ६ ॥ ब्रह्मरंजेनी नीर काढडीले ॥ नभीमुळी चालुनी आले ॥ मुद्रयवे
रस्थापीले ॥ मेगडंबर भरविले ॥ रुपसाचे ॥ ७ ॥ नाभीमुळापासुन ज्ञान ॥ चा
लुन आले ब्रह्मयस्थान ॥ मुगदलवे दचैतंन्य घन ॥ भरिले कोदंन रुपसाचे ॥ ८ ॥

॥ २ ॥

नीर ऊर्ध्वीले पुर्णब्रह्मावरी ॥ नाभी मुळ वेद आवधारी ॥ त्याचे रुप पटीक बुंदेहरी ॥
आज्या अंबरी भरी यले ॥ ९ ॥ तेथे चालुन आले ब्रह्मसीध ॥ तेथे राहतो मांदार वेद ॥
ब्याफ रईप रबीध भरुन ऊरले खाली आले ॥ १० ॥ स्वतस ब्रह्म सदोदीत ॥ मा ह्या
त्वा आचाळ वेद राहात ॥ नीर वर्णरुप आस्थ्यांत ॥ पाहु जाता नव रनवे ॥ ११ ॥ गनकी
प्रभा फटीक रुप ॥ कैवल्यं ब्रह्मनद रुप ॥ वर्जखंड वेद प्रस्वर्ण ॥ अखंड भरीत रुप २रूप
ची ॥ १२ ॥ सोहं ब्रह्मी चालुनी आले ॥ तेथे त्रीकांड वेद थापीले ॥ त्याचे रुप पाहता भों
वावले ॥ रतनजळील प्रभा साची ॥ १३ ॥ परब्रह्म अणु प्रमान ॥ वर्जबाहु वेद ज्ञान ॥ त
याचे रुप नीर्गुण ॥ ऐक सावधान वेदु राजया ॥ १४ ॥ परब्रह्मी नीर काढाळीले ॥ बींब्र
ब्रह्मी चालोनी आले ॥ गुलाबी रंग सोभीले ॥ ईरोद ब्राहु वेदले ॥ १५ ॥ झीरमीर ब्रह्म वर्षेपा
नी ॥ तेथे नीर वेद पापोनी ॥ तेथुन ले नीर काळवोनी ॥ आले चालुनी चीन्मय ॥ १६ ॥ चिंम
य भरीले घनदाट ॥ तेथे सुक्ष्मे मदे वेराचा थाट ॥ जावाव याना ह्रीवाट ॥ भरीले हाठ ब्रह्मते ॥ १७ ॥

आध्या ४ वा

१८ ब्रह्मरीळ ब्रह्म पाने ॥ तेथे अथर्वनवेदाचे स्थान ॥ त्यातुनले नीरकार होऊन ॥ आळी
ब्रसांड गुन ब्रह्मी ॥ १८ ॥ तेव्हा ब्रह्म प्रवर्तले ॥ शाम वेद नीर्माण झाले ॥ सातुण नीरस्वाळ बोले ॥ णांदी गो.ळ.क.
क ब्रह्मी ॥ १९ ॥ नांदीक ब्रह्मी पर्जुर्वेद ॥ तोची ज्ञान सगुन भेद ॥ सातुन काळे कनीरज ॥ झाले
यापक स्वलवीदी ॥ २० ॥ स्वलवीद ब्रह्म्याची रचेणा ॥ अकाराची आले चालुन ॥ तेथे थीर
झाले ब्रह्म ॥ संस्थापुन झाली ॥ २१ ॥ पदम्हणजी स्वामी पा ॥ सोका ब्रम्ह सांगतली या ॥ तु
म्ही यगेकक रुनीया ॥ सांगीतले कृपानीधी ॥ २२ ॥ आता थक वाढले मज ॥ चोरखानीचि नी
२ वाळे गुज ॥ राहीले संनीर्ज ॥ तेमज सांगा स्वामी ॥ २३ ॥ आंडज खानी कुठुन झाली ॥ जारज
कुठु आली ॥ ऊद्भीजाची गुह बोली ॥ स्वेतस झाली कोठुनि ॥ २४ ॥ चारी खानी सगुन ॥
आनी त्या हो त्या कोन ॥ कोन कसा नीर्मीन ॥ सांगा गुरुराया ॥ २५ ॥ मंगळ हंस बोली लहा
सुन ॥ ब्राबरा केला प्रश्न ॥ तुज मुखा र मापासुन ॥ चरीत आता सांगतो ॥ २६ ॥ आईकलु
यदुराजया ॥ च्या चारी खानी पुसलीया ॥ यगेक करुनी धंनजया ॥ चरीत आता सांगतो ॥ २७ ॥

स्थुळ देहे सगुन ब्रह्म बोलली ॥ जयाची स्पारज खान म्हनती ॥ तयाची ऊतंम कीतीर
ज गुणापासोनी होते ॥ २८ ॥ सुक्षेम देही स्वलवीर ब्रह्म ॥ स्वेनस खा झाली ऊतंन्त ॥ त
या खानीपासुन ॥ जीवं जबु सुखी होते ॥ २९ ॥ कारन्न देही णांदीक ब्रह्म ॥ सातुन झी
आंडज स्थान ॥ तयासी वायुभोग प्रमान ॥ नीभांतरा होतो ॥ ३० ॥ माहाकारनी ऊद्भी
ज खानी मदी ॥ नीर्गुन ब्रंम्ह सुधी ॥ नीज रुपी देहे प्रबोधी ॥ सगुणासी आणवीले ३१
माहाकानी मुळप्रथा ॥ तयावेतीमुक स्थ्या ॥ तेथुन श्रेचे खालीया ॥ यदुराजया सांसे
पे ॥ ३२ ॥ आऊठदेही चंन्मय ब्रह्म ॥ प्रभा साची ऊतंम ॥ तयापासुनी प्रतीपाळन ॥ देव
ता ज्ञान स्थापवीत्या ॥ ३३ ॥ झीरमीर ब्रह्म वर्शे पानी ॥ पीठ देहे सप्तधातु स्थानी ॥ सप्त
धातु पासोनी ॥ संगुन रंचवीले ॥ ३४ ॥ बीवूं ब्रह्म पर्तक्षे देखा ॥ सोवर्ण खानी सुरख
श्री रुद्र देहे देखा ॥ रुप आकार आनीयेले ॥ ३५ ॥ परब्रम्ह अजंर अंबर ॥ गोलांट
मंडळ त्याचे घर ॥ वर्ते ब्रह्म परात्पर ॥ आज्ञे बंर राहीले ॥ ३६ ॥ स्वले सब्रम्ह मोसी वर्ण रा.अ.

तयाचारंगरत्नवर्णे॥चिन्मयदेहेसुधज्ञान॥अभयरुपचनदाट॥३७॥केवंल्यपुरीब्रह्म
ब्रलेड पाही॥तेथेचेचक्राकारदेही॥तयाचेरुपपाही॥कंचनमंडानदीसतो॥३८॥स्वेतेसब्रह्मअगोळक
भयभरीली॥देहेस्वरुपाकारदीसोले॥नीकेरंगतेथभरीले॥अभयदाटलेरुपते॥३९॥
षीधब्रह्मआरुपासी॥साहाकारदेहेपरीयषी॥चीदरुपप्रकाशासी॥आरुपाषीसाक्षेपे॥४०॥
पुर्णब्रह्मबोलती॥देहेनीर्गुनवर्त्तती॥परपंचेथापुली॥रुपफटीकवर्णता॥४१॥वर्ते
ब्रह्मयस्थान॥देहेनीराकारबोलन॥तेथेदेवतास्थापुन॥चेतंन्येघनरुपसाचे॥४२॥वर्ते
नभीमुळब्रह्मआहे॥नीरामयेदेहेपाहे॥मेगडंबररुपभरीलेहे॥परस्वरुपतयाढाई॥४३॥
ब्रह्मरंजेनभरीलदाट॥तेथेचीजीवाचेमेठ॥देहेनीरहीताचाथाट॥अणुप्रमानरुपसाचे॥४४॥
नीरहीतब्रह्मराहीले॥तेथुनसोळाखालीझाले॥आकाराषीआनवीले॥तेनबोलवेआम्हाषी॥४५॥
ऐसबोलीलेअवलोकुन॥मीयासोळाब्रह्मसांगीतलेज्ञान॥वेदआनीचर्ण॥तुजलागुनसांगतले॥४६॥
तेव्हाबोलीलायदुराया॥सोळाब्रह्मसांगतया॥ऐसेंरुकरोनीदृपानीधीया॥दाखवीपा
यासुख्या श्री ॥४७॥

॥३॥

बोळवीलेदीगांबरगुरु॥तुझाफेकीनअदन्यांनअधकारु॥करीनज्ञानसागरु॥साक्षा
तकारुदासचीत॥४८॥तुआईकेरेयदुराजया॥च्यारीखानीकेल्याबोधु॥तुजआषीलस
मंधु आतासावदुबोलबाप॥४९॥सद्गुरुचीझालीकृपाद्रीष्टी॥परवस्तुचीगेयेभेटी॥
सुटल्यालीभोजन्माचीगाठी॥कुष्टऊटीसोळवीले॥५०॥पुर्वीकाहीपापकेले॥म्हणोनीसगु
णासीआनवीले॥आतारंकभेटवीले॥सोळवीलेकृपानीधी॥५१॥बहुपरीयत्नेकरुन
प्रासझालेमजलागोन॥झेळकरिस्थापासुन॥काहाकामत्तामाथबापा॥५२॥सोयंजोत
गुरुराया॥कोतीयेगीकोळलाखिकाजया॥भक्ताचेमनुर्थपुर्नकरावया॥सगुनशाया
घेतवली॥५३॥अरेयदुआईकवचन॥शुकशुक्षेमकार्न॥माहाकार्नेज्ञान॥च्यारीदेहस्थु
कची॥५४॥च्यारदेहेरजगुनापासुनलेथ॥म्हणोनीशुकचीपाहे॥तंनआत्मासहीतहे॥
कर्मभ्रष्टीराहातो॥५५॥आऊटपीठश्रीहट॥गोल्हाटमंडनीठ॥सत्वगुणापासुनीहित
ठावबैकटजवळीला॥५६॥ब्रह्मसुष्टीजदअसया॥वसवीलोच्यारीदेहा॥तदपर थापोनीया॥

ऐक यदुराजया॥५७॥ब्रह्मश्रुष्टीत तद आत्मया॥चेक्राकार स्वरुपाकार॥नीराकारसाम्र
ब्रह्मांड र॥ च्यारीदेहसहर॥ईकाश्रुष्टीणांदवीलो॥५८॥वर्तेषीच आत्मापर॥ईकार श्रुष्टीधर॥ गोळक
अशीपदसहर॥रुप अबंर कोंदले॥५९॥वर्तेनी रामयधनदाट॥बहुकटीन मेद॥जी
व आत्माभरिला घट॥देव श्रुष्टीषी॥६०॥यदुम्हणे दीगांबरा॥देवमुर्ती सोळा ब्रह्म्याची
नीवर्ती॥चव आत्मयाची रव्यांती॥च्यव श्रुष्टी रथापील्या॥६१॥आइ वर्तेनी रहीत॥मजसां
गावेखरीत॥पुर्वीचा मनुरथ॥लोकाम्हासा देह्याचा॥६२॥श्रीगुरुचीकृपाद्रीष्टी॥झाली
परवस्तुचीभेटी॥आत्मा तत्वाच्यागोष्टी॥अंमृत मुखीपाजवीले॥६४॥आता कृपा
करा महाराजा॥नीरहीताचा पाव्हापाजा॥तेव्हासुटका होईन माझा॥जेव्हा मी स्वरु
पीपमीळवीन॥६५॥ऐसपाद्रवलीदागांबरासी॥जवळबैसवीले राजयासी॥सावधक
रोनी कथेषी॥गुह्यगुजासी सांगवीलो॥६६॥भुताच्या भक्त भताकडे॥देवताच्या भक्त
देवताकडे॥मायेच्याभक्त मायाकडे॥परात्म्यापुकेन चुकी॥६७॥अरेबापा फुटीला

पारपा॥तयाचेकोटयावरी झालेरया॥तैसेबापाजीच आत्मया॥चवस्यानी भवीले ६८॥
नीरहीतब्रह्मग्यवैत्रीपर॥गुरुआत्मयाचेथर॥तेचीगुरुपदसाच्यार॥गुरुश्रीशी
मंधी तुजाईरे॥६९॥यदुधालीलोटांगन॥क्षेमिनक्षीनाधरीचेर्न॥सोळादेह्याचेरू
ढवीले ठान॥करचेरन चुबंवीलो॥७०॥परहंसश्रीरेगु॥शीशा बोलीला णाना
आदरु॥फेडीला अह्न्यान अंधकारु॥ज्ञानसांगरु प्रकाषीला॥७१॥आणीकरीक
पुषीला॥सहजासहज गुह्यबोली॥ऐसी कैसी आखरी झाली॥तेईमाउसांगावे॥७२॥
मंगदीगांबर बोलीले॥यकापासुन आभक झाले॥यकाने यक भक्षेवीले॥तेरेतु
लेसांगतो॥७३॥नीर्गुणाने सगणासी ग्रासवीले॥ब्रह्मयाने नीर्गुणासी याषीले॥ब्रह्म
याषी भक्षवीले॥परस्थरुपाने॥७४॥ब्रह्मयासी ले चीन्मयाने॥चीलंमययाषी लेबील
वाने॥बीवूंयाषीले झीरमाने॥झीर्मीरयाषीले परब्रह्मे॥७५॥सोहंयासीले परसी
सहजयासीले सीध्यासी॥सीधयाषीले केवंल्यासी॥केवंल्यपुर्नह्यासी ग्रासीले॥७६॥

तयाचारंगरत्नवर्ण॥चिन्मयदेहसुधज्ञान॥अभयरुपघनदाट॥३७॥कैवंल्यपुरीब्रह्म
ब्रह्मांड पाही॥तेथेचेत्ताकारदेही॥तयाचेरुपपाही॥कंचनमंडानदीसत्ता॥३८॥स्वेतसब्रह्मअगोचर
भयभवील॥देहस्वरुपाकारदीसले॥नीळरंगतेथभरीले॥अभयदाटलेरुपते॥३९॥
षीधब्रम्हआरुपासी॥साहाकारदेहपरीयषी॥चीदरुपप्रकाशासी॥आरुपाषीसाक्षेपे॥४०॥
पुर्णब्रह्मबोलती॥देहनीर्गुनवर्तती॥परपंचेथापती॥रुपफटीकवर्णता॥४१॥वर्ते
ब्रह्मरस्थान॥देहनीराकारबोलन॥तेथेदेवतास्थापुन॥चेतन्येघनरुपसाचे॥४२॥वर्ते
नभीमुळब्रह्मओह॥नीरामयेदेहपोह॥मेगडंबररुपभरीलेहे॥परस्वरुपतयाठई॥४३॥
ब्रह्मरंजेनभरीलेदाट॥तेथेचीजीवाचेमठ॥देहेनीरहीताचाथाट॥अणुप्रमानरुपसाचे॥४४॥
नीरहीतब्रम्हराहीले॥तेथुनसोकाखालीझाले॥आकाराषीआनवीले॥तेनबोलवेआम्हाषी॥४५॥
इसबोलीलेअवलोकुन॥मीथासोकाब्रम्हसांगीतलेज्ञान॥वेदआनीचर्ण॥तुजलागुनसांगतले॥४६॥
तेव्हाबोलीलायदुराया॥सोकाब्रम्हसांगतया॥इसेरुकरोनीदयापानीधीया॥दाखवीपा
यासुख्या श्री॥४७॥

॥३॥

बोलवीलेदीगांबरगुरु॥तुझाफेडीनअदन्यानअधकारु॥करीनज्ञानसागरु॥साक्षा
तकारुदासवील॥४८॥तुआईकेरेयदुराजया॥च्यारीखानीकेल्याबोधु॥तुजअषीलस
मंधु आतासावधुबोलबाप॥४९॥सद्गुरुचीझालीकृपाद्रीष्टी॥परवस्तुचीहोयेभेटी॥
सुटलीजन्माचीगाठी॥कष्टाऊदीसोडवीले॥५०॥पुर्वीकाहीपापकेले॥म्हणोनीसगु
णासीआनवीले॥आतारंकभेटवीले॥सोडवीलेकृपानीधी॥५१॥बहुपरीयत्नेकरुन
प्रासन्नझालेमजलागोन॥झेलकरीस्थापासुन॥काहाळामलामाथबापा॥५२॥सोयंज्योत
गुरुराया॥कोतीयोगीकीळकाखेळाजया॥भक्ताचेमनुर्थपुर्नकरावया॥सगुनशाया
घेतयली॥५३॥अरेयदुआईक्वचन॥थुळशुक्षेमकार्न॥माहाकार्नज्ञान॥चारीदेहस्थु
ळची॥५४॥च्यारदेहरजगुनापासुनहोय॥म्हणोनीथुळचीपाहे॥तंनआत्मासहीतदेह॥
कर्मश्रष्टीराहातो॥५५॥आऊटपीढश्रीहट॥गोल्हाटमंडनीट॥सत्वगुणापासुनीहोत
ठावबैकटजवीला॥५६॥ब्रम्हश्रुष्टीतदअसया॥वसवीलोच्यारीदेहया॥तदपर थापोनीया॥

पुर्णयासीलेअमुरंद्रने॥ रद्रयासींकेनभीन॥ नमीयासीलेब्रह्मरंजेणोन॥ ब्रह्मरंजेननीईल
ब्रह्मांड थीराचेल॥ ७७॥ ऐसेयकथकासीभसेवींल॥ लेकासुन्याकारझाले॥ हाजणीहोतेब्रह्मरुपा गोळक
ले॥ सुनेंहेऊनीनीरसुन्यची॥ ७८॥ आणीककरीयदुप्रस्न॥ चवसुष्टीचीसांगाखुन॥
देहेराहातीकोनोचस्वाधीन॥ मजनीवडुनसांगावेजी॥ ७९॥ हंसबोलीलेऊतर॥ तुयदु
आइसींचितुर॥ यकतुदुजामीसवर॥ दोनचोंसारराहाती॥ ८०॥ स्थावरजेगंमचीतत्वे
तंने॥ मनपवनवोहंसोहंदोन॥ यळापीगळाणांदबींदज्ञान॥ शेद्वआशेद्वहेद्दनी॥ ८१॥
भेदआभेदसगुणनीर्गुणाषी॥ पींडब्रह्मांडजीवसीवासी॥ भक्तीमुक्तीपापपुंन्यासी॥ दो
हींचेद्रस्पुयासीसांगतो॥ ८२॥ ज्ञाणयेमुळज्ञान॥ सांगतोतुलानीवडुन॥ देहेईदेह्याचीखु
न॥ अतीतपुर्णसांगता॥ ८३॥ अरेबापाभावरा॥ कोन्हीनाहीचोंसार॥ जेजेआलेआ
लेआकार॥ तेतेजगंमझालेती॥ ८४॥ ईराटईस्वेचेतंन्य॥ पाचीतत्वपंचेचीगुने॥ चेद्रसु
यतारांगने॥ तेहीजेगंमझालेती॥ ८५॥ जीवसीवदेवता॥ तेईजगमझालेसुता॥ थावर

॥५॥

नीरहीता॥ तथान्यळठकनाही॥ ८६॥ नाहीथावराषीआकारु॥ कळाबीवतेज्याकारु॥
हेचीओहपरासरु॥ दीसनाआलीसनाही॥ ८७॥ आनीकदोनचीतंचेतंन्य॥ चीतगेले
परामाथचेज्ञान॥ तीनजीवकेलन्चेतंन्ने. आलोथेयोनीक्रमभुमीसी ८८ पृथ्वी
आपतेजवायुआकाश॥ तेहीचेतंनराहातीरात्रदीवस॥ जीतुकेआलेआकारासा॥
तेईचेतंन्नझालेती॥ ८९॥ मनपवनदोन्ही॥ तुजसांगतोनीवडोनी॥ मणानेहोतोहानी
मननीवीनीकस्वीतो॥ ९०॥ मणानजीवनेला॥ क्रमराहाटीघातीला॥ मायाच्यास्वा
धीनझाला॥ मनमावीलासी॥ ९१॥ अरेराजयामणान॥ मायाकेलीऊत्पंन्न॥ पृथ्वीआ
रा कासीआनुन॥ मनानमीथाकेली॥ ९२॥ मायनमणान॥ च्यारीपदार्थकेलेऊत्पंन्न॥ मज
भेदायाषीआणुन॥ जीवदानमागीतला॥ ९३॥ माझ्यामणानजीवासी॥ दानदीधले
मायषी॥ धेवोनीयाक्रमभुंमीसी॥ माझ्याजीवासीनेलेतीन॥ ९४॥ यदुऐसेमनान॥
सोळवीलेजीवाकान्ती॥ मागुतामीयापवन॥ यळवीलाराजया॥ ९५॥ मुक्तीपवननाहासोवीला॥

माझ्याजवळदेवीला॥ मांगुता पवनवळवीला॥ सुंन्याकारकेला ब्रह्मरुप॥ ९६॥ ऐसेंमन
ब्रह्मांड पवनेंदोन॥ राहातीमाझेजवळज्ञान॥ सोहं साहं ब्रह्मालागुन॥ मीवळुनसांगतो॥ ९७॥ गोळक
ॐहंशेब्दुसोळवीला॥ सोहंदाराऊमदीला॥ नादचसृष्टीकोदंला॥ अकारा आणीक
ॐहंतो॥ ९८॥ शेळा अक्षेराज्ञान॥ दोन्हीशेब्दुप्काऊलंम॥ पादोहीशेब्दापासुन॥ अकारउ
ला सन्नजाला॥ ९९॥ बापानेसोळवीशेळा॥ मायनेटाकीले अक्षेरा॥ अकानीशकारा॥ तो तुज
ऊभारा सांगीतला॥ १००॥ शेळा शोळवीला हंब्रह्म याने॥ अक्षेरकार्कुबीलेमा याने॥ णा ढ
वेढविलेपाहालीन॥ दुनयानीमौनमांडली॥ १॥ बापानेयकशेळासोळवीला॥ मायनेब
हुलप्रकाशकेला॥ पींडब्रह्मांड ऊभारावहीला॥ करुनदावीलामायेन॥ २॥ शेब्धापासु
नीऊठलीधुनी॥ मायनेकेलीनीमीन॥ मगसीननणावेदवोणी॥ रंचेनामांडली॥ ३॥ ध्वोनी
तुनीजेजेलीधला॥ मायाझाली शेब्दुलावीला॥ धुनीऊठलीभ्रमीषृ॥ मायाचरीतंचेतंन्नझाली॥ ४॥
अ मायाक्षेरनटाकलि॥ अकारानावंकोनदेवली॥ यळखीकशानपुरली॥ भ्रमीषृ राहातीलदरुप॥ ५॥

॥ ६॥

रंकआनी राव॥ दुष्ट आनस्वभाव॥ संचीतआनीदैव॥ भ्रमीषृराहाती तदरुप॥ ६॥ पृ
थ्वी आपतेजवायुगंगन॥ ब्रह्माईष्णुत्रीनेन॥ केसेचेखोतेशेब्दावीन॥ भ्रमीषृीराहा
ते तदरुप॥ ७॥ देवआनीदानव॥ रुषीआणीमानव॥ रंभा आणीसती सर्व॥ भ्रमीषृ
राहातीतदरुप॥ ८॥ स्वर्गमुर्तीपाताळ॥ केसेजानते तीन्हीताळ॥ यकेवीसस्वर्गाचोम
क॥ च्यारभोरेकेसेजानते॥ ९॥ नवखंडचदोवेभुवन॥ शेपंनदेशमात्राबावन॥ ईरा
ढईस्थचेतंन्न॥ भ्रमीषृराहाती तदरुप॥ १०॥ च्यारखानीच्यारवानी॥ लक्षेचौच्यासीजी
ऊद वयवनी॥ आंडजअपाजेस्वतेस॥ ओजबीज भ्रमीषृराहाती॥ ११॥ शेळईकारशेळक्रमेवी
पक्षेपसुथक्रमेव॥ मुर्तीका आणी सुवर्णच॥ भ्रमीषृराह्नलीतदरुपची॥ १२॥ अष्टधा
प्रकुती॥ अठराभार वनस्पती॥ यगळोलेनावनसती॥ भ्रमीषृराहातीतदरुप॥ १३॥ हा
वमासत्वच आज्ञान॥ रक्त आनीकेशगहन॥ देहीदेही वळखन॥ भ्रमीषृ राहाती तदरुप॥ १४॥

पुर्णयासीलिन्न म्हरंद्रने॥ रद्र यासीं लिनभीने॥ नमीयासीले ब्रह्मरंद्रेणोने॥ ब्रह्मरंद्रेननीहीत
ब्रह्मांड थीरावेल॥७७॥ औसेयकथकासीभक्षेवीले॥ लेक्का सुन्याकारझाले॥ हावेणा होतेब्रह्मरुपा गोकक
ले॥ सुनेहोऊनी नीरसुन्यची॥७८॥ आणीकएकपरीयदुप्रस्न॥ चवगुष्टीचीसांगावुन॥
देहेराहातीकोनाचेस्वाधीन॥ मजनीवकुनसांगावेजी॥७९॥हंसबोलीले ऊतर॥ तुयदु
आहसीचेतुर॥ एकतुदुजामीसवर॥ दोनचौसार राहाती॥८०॥स्थावरजेगंमची तत्वे
तंने॥ मनपचनवोहंसोहंदोन॥ यळापीगळाणांदबीदज्ञान॥ शेद्ध आशेद्ध हेदन्ही॥८१॥
भेद आभेदसगुण नीर्गुणाची॥ पीडंब्रह्मांडजीवसीवासी॥ भक्ती मुक्तीपापपुन्यासी॥ दो
हींचेद्वस्त यासीसांगतो॥८२॥झाणचेमुळज्ञान॥ सांगतो तुलानीवकुन॥ देहेदेहाचीखु
न॥ अतीलपुर्णसांगतो॥८३॥अरेबापा भावरा॥ कोन्हीनाही चौसार॥ जेजेआलेआ
लेआकार॥ तेतेजगंमझालेती॥८४॥ईराहईस्वचेतंन्य॥ पाचीतत्वपंचेची गुने॥ चेद्रसु
पतारांगने॥ तेहीजेगंमझालेती॥८५॥जीवसीवदेवता॥ तेहीजगमझालेसुता॥ थावर

॥५॥

नीरहीता॥ तयाचकळकनाही॥८६॥ नाहीथावराची आकारु॥ कळाचीवतेआकारु॥
हेची ओहेपरात्परु॥ वीसना आवीसनाही॥८७॥ आनीकदोनचीतंचेतंन्य॥ चीतगेले
परामार्थचेज्ञान॥ तीनजीवकेळाचेतंन्ये॰ आळीथेयोनी क्रमभुमीसी ८८ पृथ्वी
आपतेजवायुआकाश॥ तेहीचेतंनराहातीरात्रदीवस॥ जीतुके आलेआकारासा॥
तेईचेतंन्नझालेती॥८९॥ मनपवनदोन्ही॥ तुजसांगतानीवकोनी॥ मणानेहोताहानी
मननीवीनीकस्रीले॥९०॥मणानजीवनेला॥ क्रमराहटीघातीला॥ मायाच्यास्वा
धीनझाला॥ मनमावीलासी॥९१॥अरेराजयामणान॥मायाकेलीऊपंन्न॥ प्रुथ्वीआ
रा कासीआनुन॰ मनानमीथ्याकेली॥९२॥मायनमणान॥च्यारीपदार्थकेलेऊत्पन्न॥ मन
भेदायाची आणुना॥ जीवदानमागंतला॥९३॥माझ्यामणानजीवासी॥ दानदीधले
मायची॥ धेयोनी याकर्मभुंमीसी॥ माझ्याजीवासीनेलेतीन॥९४॥यदुअैसेमनान॥
सोळवीले जीवाकान्ती॥ मागुतामीयापवन॥ चळवीलाराजया॥९५॥मुळीपवनमाहासोळवीला॥

स्वरुपआनीबींब॥चेंद्रथ्रुयकळाजोता॥तारागंनक्षीर्नेसमस्त॥भ्रमीष्टराह्रालीतदरु
ब्रह्मांड प॥१५॥इंद्रआनीयम॥दृष्टआनीधर्म संचीतआनीकर्म॥भ्रमीष्टराह्रालीतदरुप॥ गोळक
॥१६॥ गायआणीवसवा॥म्हैसआणीआस्वा॥गज्याआणीषीवा॥भ्रमीष्टराह्राली
तद्रुप॥१७॥सुद्रवैशक्षेत्रीब्राम्हन॥ऊचनीच्यारीवर्ण॥अटरापगळणावनसतीज्ञा
न॥भ्रमीष्टराह्रालीतदरुप॥१८॥माथाजरीअक्षेरनठाकती॥सगुणानावनठेवीती
यकभुतीभ्रवींजानती॥वकखीपुतीकशाने॥१९॥मीब्राम्हण तुमाह्राराज॥कैसेम्हन
न वीतेलाह्रशोर॥तुद्रुष्टमीउत्तमफार॥ऐसेंकैसेंबोलत॥२०॥जैबुकलाडंगेयाभ्धेज्ञा
न॥शीस्टराह्रीसुखस्वान॥मृगआनीहंने॥भ्रमीस्टराह्रतेतदरुप॥२१॥गावषीवप्रर्व
तपाह्राळ॥सुवेष आणी अळंकार॥मिरुआनीमांदार॥यकरुपज्ञानते॥२२॥अष्टा
त वंशतीर्थ॥यगळालेनावठेवीता॥वधळलवनगंगेत॥नावलागलेतयासी॥२३॥
झौरईहरमळेकूधागरी॥तांबपीतळकथीलकाशेरी॥शीषेजसदचांदीसोन्मरी॥ना
वलयासींठेवीले॥२४॥

कुपुत्रुम्हनुहेगीरीचंदन॥कर्दळीवृफनसजा॥आरकीफळेघोतरेगइन॥भ्रमीष्टरा
ह्राली॥२५॥ऊसयकुयरंडयकसमान॥पुस्मपरीमळद्रुगंदीज्ञान॥सगुनावळसी
नसलीज्ञान॥यकरुपबोलते॥२६॥कपुरआणीकस्तोरी॥हीराआणीगारी॥मद्यपा
नआंमृताबरोबरी॥तस्मानराह्रेतो॥२७॥आकारासीणावनसते॥माथबापेंकै
सेज्ञानते॥दिवधर्मकैसेवळखीते॥णावनसेलेतयासी॥२८॥मृतीकाचेभांडे॥
आ केली॥मायानेआकाराह्रली॥पगळलेणावठेवली॥वकखीदायलीमायानप२९॥
माझाह्रातमाझापाय॥माझेणाकमाझेकेंडो॥माझेकाण माझेमुखसेथे॥मायानेनाव
ठेवीले॥३०॥माझेधकमाझेषीर॥माझेपुत्रुमाझेबाळ॥माझीबहीनभांवडेसकळ॥
मायानेनावठेवीले॥३१॥माझादेह माझाजीव॥माझेकर्ममाझेदेव॥माझीदवलतमाझे
थर्व॥मायानेनावठेवील॥३२॥माझेगोत्र माझेकुळ॥माझीमीरासमाझेगाव॥माझे
माझेसर्व॥मायानेनावठेवीले॥३३॥माझीबहीन माझेभांवड॥चुलतेमामेमावशेऊंड॥

पीर्हाईजवाई मोझ प्रचंड ॥ मायाने नावेळवेले ॥ ३४ ॥ ऐसा सगुणाचा अर्थ ॥ सांगेला प्रार
ब्रह्मांड वाह्येकळ यथी ॥ सांरासार गुह्यार्थ ॥ तुला सांगीतला राजया ॥ ३५ ॥ हातरी आकारा गोळच
चा खेळ ॥ मायाने केली श्रर्वीकळ ॥ नावेळवीले सबळ ॥ सगुन अकारापी ॥ ३६ ॥ मा
न णावेटूवती ॥ सगुणावळ स्वीकशांने पुरती ॥ पाप पुंन्य न जानती ॥ सुखदुख नरदेक्षा ३७॥
आला नीर्गुन रुपाला ॥ मायाने आणीले अकाराला ॥ णावेळवेनी ऊभारा केला ॥ आ
नीला अकारा मायाने ॥ ३८ ॥ आरुपा रुपाषी ॥ मायाने नावेळवीले त्याषी ॥ जीव देवाला
प्रपंचे प्रेमेश्वरासी ॥ मायाने नावेळवीले ॥ ३९ ॥ ईशाहईस्वचैतंन्ये ॥ ब्रह्मस्वरुप वळस्वेन
रुपा अतीत परब्रह्मन ॥ मायाने नावेळवीले ॥ ४० ॥ जे जे आले अकारापी ॥ नाव लागी
लेत पासी ॥ रुपा अतीत आरुपासी ॥ नाव तयासी कैसे ॥ ४१ ॥ मुद्रा मात्रुका वाच्या स्वारी ॥
देघा मुरुपा अवस्था च्यारी ॥ अतील वस्तु नीरधारी ॥ मायाने णावेळवीले ॥ ४२ ॥ जेथ नाही
शब्द आ शब्दाचे भान ॥ तेथे कैचे शब्दक्षेर जाण ॥ शब्दा आशब्दाचीरी च्यवन ॥ तेथे चीनाही ॥ ४३

शब्दा अक्षेर ज्ञान ॥ जाले दोही पासुन ॥ शब्दा आशब्दाची खुन ॥ तुजनी वळोनी सांगेता ॥ ४४
शब्दला गळा पींड ब्रह्मांडासी ॥ शब्द लगला त्री भुवनासी ॥ शब्द लागला जीव षीवासी ॥
आरुपासी शब्द ता ॥ ४५ ॥ शब्द नीजरुपासी म्हणीता ॥ शब्द ब्रह्मस्वरुपी लावीता ॥
नीजवस्तु प्राप्त ॥ बोलवीता शब्दची ॥ ४६ ॥ शब्दापोटी देने घेने ॥ शब्दापोटी नांम
स्मुंब्रेन शब्दापोटी यने जाने ॥ यो आसी बंधने शब्दापोटी ॥ ४७ ॥ शब्द गेला सुं
न्या नीरसुन्य ॥ शब्द गेला चीतन्यचैतंन्ये ॥ शब्द गेला नीजरुपा भवन्य ॥ त्री क्रम्या
शब्दची ॥ ४८ ॥ शब्द लागला अकारासी ॥ शब्द लागला नाराकारासी ॥ शब्द ला
गला नीर्गुनासी ॥ नीरही तासी शब्द ता ॥ ४९ ॥ ज्ञांन भक्ती वैराग्य सहता जप
तप अणुस्टानास येग्य ॥ शब्द नसी ता तया लोग ॥ भ्रमीष्ट योग्य राहता ॥ ५० ॥
शब्दवीन दुजे नाही ॥ शब्दा अतीता जे ईदेही ॥ शब्दाने श्रवी सोई ॥ शब्दापोटी श्र
वेदेख ॥ ५१ ॥ शब्दावीन न हो परब्रह्म ॥ शब्दावीन न होय मुक्ष साधन ॥

शेब्दाबीन नेहाय पक्षीम॥ पर्वस्तु दाखवी शेब्दची॥५२॥ म्हणोनी शेब्द लागला॥
ब्रह्मांड शेब्दानेपळीलोकुजाला॥ शेब्द रुपा आरुपाला॥ यदुतुला शेब्द पाहीजे॥ श्लोक
आ शेब्दाचीसुन॥ नबोलवेवाचकुन॥ रुपाअतीत आहेसुन॥ तेथे शेब्दना ही॥५४॥
यदुतुला शेब्दाबीन॥ कैसी होईल वळखन॥ एकाजीवा कार्नी॥ म्हणोनी शेब्द
पाहीजे॥५५॥ यदुराजयातुला॥ शेब्दाचानी वाळाकेला॥ भेदाआभेचे गुह्य
बोला॥ नीवळोनी तुला सांगतो॥५६॥ भेद लागला आरुपासी॥ भेद ला
गला स्वरुपासी॥ भेद लागला नीर्गुनासी॥ नीराममयाषी भेद लागला॥५७॥
भेदाभेदी अभेद॥ ते तीन्ही बोलेने पुर्न भेद॥ भेदाचे गुह्य भेद॥ ते तुज सांगतो ५८
जीव तरी अभेद॥ माया परपंचे अभेद॥ देवता तरी आभेद॥ अभेद प्ररमे
श्वर॥५९॥ भेद नषीता नीर्गुणासी॥ भेद लागला अरुपाषी॥ भेद लागला
स्वपोरुसी॥ पर्वस्तुषी भेद पाहीजे॥६०॥ भेद नषीता गुह्यगुज्याषी॥ हे राटई
स्वरुपासी

॥१॥ चेतन्यब्रह्म स्वरुपासी॥ भेद तयासी लागला॥६१॥ जे आहे णाही बोल॥ सुंन्या
नीरसुंन्यी असो खोल॥ ते प्रतीबींब अळमोल॥ म्हणोनी भेद लागला॥६२॥
ईपक शंकुल्याने स्वरी॥ गीता भागवत भाथोत्तरी॥ सातरहृ भेदाची कुरी॥ म्हणो
नी भेद लागले॥६३॥ समस्त कुतयर्थ॥ सेकर भाशा वेदांत॥ नवनीधी पापीता
म्हणानी भेद लाला॥६४॥ साहा शास्त्र आटरा पुराण॥ च्यारी वेद चुकमुकी हो
ऊन॥ शेशाची जीह्वा खुंडुन॥ भेदाचीन नसापेळ॥६५॥ भेदा अभेदाची खु
न॥ नकळे गुरु लेपबीन॥ म्हणोनी ज्ञावाकाणी॥ तुज मी या सांगीतले॥६६॥
बावन पाहान्याचा भेद॥ तो माइयाजव पुर्ण भेद॥ नीर्गुन नीजरुप अभेद॥
म्या तुजला सांगीतले॥६७॥ तेथे भेदा आभेदा चष्टांत॥ त्स्थी मी सुपणाच मांड
वल ज्ञान॥ देत आदेत मीस्था दाऊन॥ तेथची भेद लागेल॥६८॥ जेथे भेद अ
भेद णाही॥ रुप आरुप दंजेन दीस काही॥ जे दीही असितां ईदेही॥ तेथे भेद केचा॥६९॥

भेदाभेदी लागला॥जो सगुणाअतीतनाहीजाला॥ तोभेदाभेदीगुंतला॥प
ब्रह्मांड दतुला भेदपाहीजे॥७०॥ सगुननीर्गुन ईचेमर्म संक्षेपेचवळखण॥सगु गोळक
नअकानीर्मान॥नीर्गुनीअकारकेचा॥७१॥ सगुनपींडज्ञान॥नीर्गुनब्र
म्हंडपाहान॥पींडब्रम्हांडनीधान॥दोनीतेथेनाही॥७२॥नाहीभक्तीमुक्ती ना
नाहीपरनाप्रक्रुती॥ नाहीचंद्रसुर्यजोती॥ऐसे सद्गुरुनीजरुप॥७३॥ अ
मंगयदुबोलीलो॥यकूळाकुभारोकेसेंजाला॥नावकुनिसांगामला॥तुम्ही
स्वामीमायबापा॥७४॥ऐसेआरुपगुज॥कोठेंहोतेसहज॥तेस्थानमज॥
सांगासहजस्वामीया॥७५॥ऐसे आरुप॥मानषीईयकधरुन॥अहंब्रम्हया
बीबोलाऊन॥तयाचाकुभारापुर्ण॥तुजलागोनीसांगातो॥७६॥मंगअहं
ब्रह्मयान॥वोंहंभुभुतीदीधली सोडुन॥धीरकेलामाहाप्रेजेंन॥पकाखी
णामदि॥७७॥मागुतांसोहंशेकासोळवीला॥धर्मगंगनीप्रवेसला

॥१०॥
तेथुनी आधीनाथाजाला॥तोचीजाला वोंकार॥७८॥वोंकारापासुनीवों
कार॥तेथुनीत्रिगुनबनीवार॥ऐसाकर्मश्रृष्टीचायापार॥मायान अकारा
आणवीले॥७९॥चयच्येदुन पुराहन॥ऊसतीप्रयकरीतानलागेक्षेन॥आ
दगुन परामायाजान॥अहंब्रम्हाईक्षीवेदा॥८०॥ॐहंभुमनुजेपाआजेपा
समदमा॥ईकारवोंकार आगमानीगमा॥ऐसीरचेना आकारुन॥यप
च्येजेनकवीतो॥८१॥ऊसतीपालंन्नसवार॥हात्रीगुनयापार॥यदुसीआ
नंदयोर॥मानषीहरुशेझाला॥८२॥दीगांबर बोलीलेराजयाला॥अध्या
यथुनसंपुर्णजाला॥चीतदेवोपुढील्यकथेला॥पुढे ब्रह्मबोधहोईल॥८३॥
मह्मुनीम्हनेअवधुता॥आकारनीरशेनोचीझालीवार्ता॥सोलाब्रम्हमुल
होता॥पुढील्याआध्याई सांगीन॥८४॥ईतीश्रीब्रम्हांडगोळकयथें॥यदुअ
वधुतसवंदता॥ब्रम्हआनंदभरीता॥प्रेमानंदप्रगटला॥८५॥ईतीचतु॥
र्थे अध्याईसपुर्नेनमस्तु॥ संभवतु॥ आ॥४॥ वोंई॥१८५॥५५५ ॥१०॥

आध्या॥५॥वा

श्री अवधुतायनम॥ॐ नमोजी योगधारका॥ ॐ नमोजी जीवतारका॥ ॐ न
ब्रह्मांड मोजी जेगव्यापका॥ मायारहीत तुझ्या तुची॥ १ जे यजयाजी सद्गुरु ब्रह्म भरीता गोळक
जै यजयाजी रुपाअतीता॥ जयजयजी मुखेदायका॥ दीणाउधारका जगद
गुरु॥२॥ जयजयाजी धनशामा॥ जयजयाजी ईश्वधामा॥ जयजयाजी आगमानीगमा
तुझ्रपरगुणानवर्नेवे ३॥ तुझ्रपरगुणाचेनवलपरी उपमानपुरेदेताधर्तरी॥
मीमुढमतीपांबरी॥ तुझेउपकारीकायवानु॥४॥ अेषश्रीगुरुपरासरा॥ दीगांब
राप्रेमसागरा॥ तुझेपरउपकारा॥ मीपांबरकायवानु॥५॥ झालो तुझ्रपायाच्या
कींकर॥ धरीले आम्हापदरी॥ उधारकेलाजीसव्हरी॥ जन्ममर्नीचा॥६॥ मांग्य
तें सोआव्रसकर्थो॥ तुम्हीसांगीतलेनीवळुन॥ कोनकोनापासुन॥ कायफळपाव
ले॥७॥ माझ्याजीवाच्यासुटका॥ स्वामीकराने टका॥ जेन्ममरर्याँनोसटका॥ म
जकुनसोसेवना॥८॥ बहुपापच्यारीखानी॥ लक्षचयर्‍याषीनांमचनी॥ णानाजी

॥१॥

वदशापासोनी॥ सोडावेमजलागोनी॥९॥ ईतकेआयकोनीदीगांबरा॥ कायबोला
लीलउत्तर॥ अरेतुश्रुतीचितुर॥ हेोईसादरकथेसी॥१०॥ धंन्य धंन्य तुझीवानी
आम्हापुसीलेब्रह्मी॥ परासरपरंशांनी॥ उकल्पीतवानीपुसलीव्हा॥११॥ आ
ईकेरयदुतनया॥ दोनशेब्दनीराकारीया॥ उत्रायनदक्षायनया॥ तुजलागुनी
सांगलो॥१२॥ सोळाब्रह्मउत्रायन॥ ब्रम्हउत्रीलेब्रंम्हरंजणातुन॥ आलेकर्मभु
मीच्यालुना॥ तेचीउत्रायनजाणावे॥१३॥ कर्मभुमीदक्षायनब्रम्ह॥ एकीत्के यऊन॥
पुर्ण्हांहाईलउत्रायन ब्रम्हउत्रोनीजाईना॥१४॥ सगुनब्रम्हापासुना॥ आजेखा
नीझालीउत्पन्नं॥ भोगभुमीकरीस्थान॥ करीरेीनतंनआत्मा॥१५॥ बदसर
ब्रम्हनीर्गुनवासी॥ स्वतसस्थानप्रयसी॥ कर्मभुंमीउत्पतीसी॥ तंनआत्मा
यासीवासहेोतेो॥१६॥ तीसरेब्रह्मखलचींद॥ आंडजखानीप्रसीध॥ यथीषदभुं
मीप्रभावेंत॥ राजेकरितो तनआत्मा॥१७॥ चोथिओंहनीर्मळब्रम्ह॥ त्यातुनजन्म ॥१॥

लीऊजबीजखाना॥भुंमी गतबंधरोमस्वरजाना॥राजेकलिो तनआत्मा॥१८
ब्रह्मांड जेजेब्रम्हदृष्टी पाहीले॥ते त्याचीऊ रोदीले चौब्रम्ह्यापासोनी दुरझाले॥पुळे मोकळ
चीन्मयचेचीकी॥१९॥बोलवीला वचेनयेदु॥कोनत्यानीचा कोनसत्वांद॥मज
रा सांगावेरूपाशेंदु॥जेगदबंदु गुरुया॥२०॥सगुनब्रम्ह याचा आहार॥क
रिफळपानीनीरंतर॥अकासरुपीमुखमंडळ॥वायुवस्ती क्रर्मभुंमी॥२१॥
दुसरेब्रम्ह खळवीद॥तयाचा आहार रससुध॥तेजमंडळ अध्याद॥वस्तीकरि
तो क्रर्मभुंभी॥२२॥तीसरे ब्रम्हणांदीक॥चा आहार॥भक्षीतो अकासीप्रेमळा
भुमितयाचीअकासअबंरधयसवीतो क्रर्मभुमी॥२३॥चयथे ब्रम्ह बोलली
साक्षे॥तयाच्या आहार रोकुरसभक्षे॥सप्तधातुसगुनलक्षे॥वस्तीकरवी
तो क्रर्मभुंमी॥२४॥खतसखानी सगुनब्रम्ह॥तयाचे आपबीजजान॥अका
सपंथीमुखमंडान॥रहैयास क्रर्मभुंमी॥२५॥दुसरे ब्रम्ह खळवीदझाले॥

॥२॥ आंडजखान म्हनतीसोले॥वायुबीजऊत्पन्नझाले॥रहेवास क्रमभुमी॥२६॥तस
रे ब्रम्हणांदीक॥ज्याजे खानपक॥तयाचे रजगुन बीजदेख॥वसवीतो क्रर्मभुंमी॥२७॥
च चयथे ब्रम्हऊजबीजखान॥तयाचे तेजरुपीराहान॥जन्मअभ्रबीजापासुन॥
रहेवासु क्रर्मभुंमी॥२८॥स्वतेसखानीसारजान॥राहातो मेलागीरीचंदन॥आं
डजखानी हंसऊत्तम॥सुजानराहतो॥२९॥जाजे खानी सारमुनच्छे॥ऊतं
राहातो प्रेमपुरुछा॥ऊजबीजखानी प्रत्यक्ष छे॥जानीजेदेव भुगी॥३०॥ऐसा राह
चयस्रष्टीचाऊभारा॥राहातो परंपरा॥सोळाब्रम्ह याचा ऊभारा॥तुजमीपुरासां
गलो॥३१॥चौब्रम्ह याच्यानीवाळा॥वापवीला चयश्रृष्टीमाझारा॥तुलायदु
परोऊपकारा॥क्रर्मभुमीझाली पृथुनी॥३२॥चौब्रम्ह याचा प्रकास॥सांगता
ईस्लारहोदेयंथीस॥तुलासार ईच्यारपरीयेस॥तुजप्रसी सांगीतले॥३२॥सगु
नदेखाचा सुटका॥होतनाही ब्रम्हपाहाने टका॥भ्रमीस्ट बोलती कटका॥तया

पातकानवर्नेचे॥३४॥ ब्रम्हब्रम्हबहुतबोलती॥ परीब्रम्हनयअसप्रचेती॥सर्व
जेणासीपवलींभ्रांती॥मीथ्याम्हणतीब्रम्हब्रम्ह॥३५॥ ब्रम्हरुपव्हावयासी सी
नले अरथासीसहस्त्ररुषी॥मौन्यस्थरगुप्तवाषी ब्रम्हतयासीनसापडे॥३६॥ जरी
वेदादीकासीब्रम्हकळेता॥मीथ्याकावकवकीता॥ तटस्थमवंन्यधरोनीराहोता
ब्रम्हपावतोसिदरुप॥३७॥ब्रम्हरीशासीजरीकळेल॥जीव्हाकादुखंडहोते॥पताळी
अंतृबरचीहोते॥मवंन्येधरीतेतुस्नी॥३८॥ब्रम्हपावतेब्रम्हाईष्णुसंकरा॥का
करितेजेगईवरपसारा॥ऊत्पतीपाळनसव्हारा॥पुन्हासव्हरानकरितं॥३९॥
ब्रम्हपावलेसंन्यासाषी॥आवीणाशराहातेगुप्तवासी॥जेगीकाढोंगमीर्वते
षी॥ब्रम्हभ्रांतीपकलीअशे॥४०॥ब्रम्हजरीकळेतसाहीदृशेणा॥तरीजेगी
कादावीतेढोंभीकपना॥शोकचेप्याच्याणासकरुना॥ताक्राळजानदाकीते॥४१॥
ब्रम्हजरीकळतेदेवतासी॥जीवहीसांनकरितेमानषी॥पकब्रम्हश्रेवेभुतषी॥

॥३॥

तसमानजानतं॥४२॥चीन्मयब्रम्हनकळेकोणा॥पुळेब्रम्हसांगतीपुन्हा॥वा
चेनबोलतावदेश्रमे॥मीथ्याढांभीकपणादावती॥४३॥पकब्रम्हतसमान॥
यदुराजायातुजाण॥पुळेनीर्वीकारब्रम्ह॥तेतुजलागुनसांगतो॥४४॥ब्रम्ह
चोखानीव्यापीले॥तेचीसगुनीणांगवीले॥म्हणोनीजीवणाशपावले॥तेने व
लागलेजावपव॥४५॥चीनमयापुळेक्षीरमीर॥पानीपर्वतोवशेंध्यार॥
तेथेआमानीरंतर॥अरस्यानकवीतो॥४६॥आमामळलाक्रमेभुंमी॥त्यच
खानीलागोनी॥लक्षेचवऱ्यासीहीहोनी॥तेनमळीनव्हालातो॥४७॥शास्त्र
पुराणाचेकथन॥वेदकरतीकथाश्रवन॥देहेबोधीलाकारंक्ष॥आमाजाने
नेबोधी॥४८॥अष्टोतीर्शेतीर्थ॥देह्याकानेनीमिककरिता॥आमागादलाचीरा
हाता॥पकाक्षीरमीराचीयानीपा॥४९॥ बोलवली यदुमुरती॥तुम्हीदीगांबं
रात्रमंजाती॥मजआसयाचीपकलीभ्रांती॥कोनपानीकोनव्हाला॥५०॥

आत्मा यासी ह्मणतो ॥ सुधक रोव परह्मांनी ॥ परज्ञान अनुभवोनी ॥ परस्वरुपीणमु
क्त करावे ॥ ५१ ॥ जीतुके झाले अकासत ॥ तेचीदेह्याचे वैभव होत ॥ तेथेंनाही जीवा
चे हीत ॥ परपाप्याबाचुनी या ॥ ५२ ॥ अक लीत पाह्मावाचोना ॥ आत्मानी मेळ होत
णाहीजान ॥ नीर्मळपानी घेऊन ॥ मज स्वामी ह्मणावा ॥ ५३ ॥ आईक बाळा पद तंन या
तन आत्मा तद आत्म या ॥ हे दोन्ही आत्मे दोपानी या ॥ अंस्थानक वीतो ॥ ५४ ॥ गंगा
यमुणा सुमसुमणी ॥ तेची त्रीपनी त्रीगुनी ॥ तेथ तंन आत्मा कवीतो अस्थान
तेह्मानी मळहोतो ॥ ५५ ॥ तंन आत्मा गाढी होहाला ॥ क्रर्मराहाटी बुकलहोता ॥ तेने
आत्मा मळीला पुली ॥ सद्गुरु नाथा सुधकेला ॥ ५६ ॥ तंन आत्मा यापीलादेते आह्मा
धान ॥ तद आत्मा ह्मानीला सत्राईन ॥ तद आत्मा याथी का सीव आत्म धान ॥ सीव आ
त्मा ह्मनीला क्षीरमीरान ॥ ५७ ॥ क्षीरमीर पान्पापासुन ॥ नीर्मळ होता षीव आत्मा जा
न ॥ सीव आत्मा यासुन ॥ पर आत्मा परयावला ॥ ५८ ॥ पर आत्मा ह्मनीला अर्बुरझरी ॥

आत्मा नाव पाळहला सवरी ॥ जीव आत्मा परातरी ॥ गुरु धरीपावला ॥ ५९ ॥ ऐसे
अंबरझ याचे पानी ॥ नर्मळ सद्गुरु वाचोनी ॥ चलुप यहेकरुनी ॥ अस्थान धळवी
तो ॥ ६० ॥ च्यारपानी च्यात्मी सुदकेले गुरुकृपेने ॥ चव श्रृष्टींचे मळ शारदेवोने
केला सुध जीव आत्मा ॥ ६१ ॥ या रुपरी बोलीला पदुनंदन ॥ सात्रब्रह्म केलेनी
रोपन ॥ पुढे राहीले ब्रह्मनीर वान ॥ ते आह्मा लागो नसांगा स्वामी ॥ ६२ ॥ ईतले
आयकुनी वलील ॥ अवधुत बोलीले हासत ॥ तु भलारे बाळ गुणवंता ॥ ब्र
ह्मरुव रोत पुसीलिया ॥ ६३ ॥ सीमीरा पासुन ॥ श्रीलंथ घयजातो चळुन ॥ वलेपर
ब्रह्म ॥ नीर्वान चळवावे ॥ ६४ ॥ वले सोऽहं ब्रह्म सदोदील ॥ रुप भरीले धनदाट ॥
वलेके वळथ्याचे भेद ॥ होवोनी धीट चळवावे ॥ ६५ ॥ ऐसे ब्रह्म मुखे बोलली
परीणाही आत्म प्रचीती ॥ शांस्त्र पुरान पकावति ॥ वेद ग्रांत पळली असे ॥ ६६ ॥
चेर्मचे क्षुक्रर्मराहाटी ॥ न्यान वळरयावी क्रर्म श्रृष्टी ॥ सगुण रुपाथी दरवेनेद्रीषी ॥ येमी

[illegible]

पातकानवर्नेवे॥३४॥ ब्रम्हब्रम्ह बहुतबोलती॥ परीब्रम्हन यअसमप्रचेती॥ सर्व
जेणासीपवलीभ्रांती॥ मीथ्याम्हणतीब्रम्हब्रम्ह॥३५॥ ब्रम्हरुपदायवासी सी
नले अस्थासीसहस्त्ररुषी॥ मोन्यस्थरगुप्तवाषी ब्रम्हतयासीनसापडे॥३६॥ जरी
वेदादीकासीब्रम्हकळेता॥ मीथ्याकाबकबकीता॥ तटस्तमयंन्यधरोनी राहोता
ब्रम्हपावतेतदरुप॥३७॥ ब्रम्हरीशासीजरीकळेते॥ जीवहाकाद्रुखंडहोते। पताळी
अंतृबरचीहोते॥ मयंन्येधरीतेतुसेनी॥३८॥ ब्रम्हपावतेब्रम्हादिषणु संकरा॥ का
करितेजेगईवरपसारा॥ ऊत्पतीपालन सहारा॥ पुन्हासहरानकरिते॥३९॥
ब्रम्हपावलेसंन्यासाषी॥ आवीनाशराहातेगुप्तयासी॥ जेगीकाढोंगमीर्वेते
षी॥ ब्रम्हभ्रांतीपकलीअसे॥४०॥ ब्रम्हजरीकळेतसाहीदर्शणा॥ तरीजेगी
कादावीतेढोंभीकपना॥ शोकेवेमाचाणासकरुना॥ ताकाळजानदाकीते॥४१॥
ब्रम्हजरीकळेतेदेवतासी॥ जीवहीसानकरितेमानषी॥ पकब्रम्हश्रेवेभुतषी॥

॥३॥

तसमानजानेल॥४२॥ चीन्मयब्रम्हनकळेकोणा॥ पुळेब्रम्हसांगतीपुन्हा॥ वा
चेनबोलतावटेश्रमी॥ मीथ्याडोंभीकपणादावती॥४३॥ यकब्रम्हतस्माना॥
यदुराजायालुजाण॥ पुळेनीर्वीकारब्रम्ह॥ तेतुजलागुनसांगतो॥४४॥ ब्रम्ह
चोखानीव्यापीले॥ तेचीसगुनीणांगवीले॥ म्हणोनीजीवणाशपावले॥ तेने वे
लागलेजावयव॥४५॥ चीनमयापुळेक्षीरमीर॥ पानीपकोतोवशेध्यार॥
तेथेआमानीरंतर॥ अस्न्यानकवीतो॥४६॥ आमामळलाकर्मभुंमी॥ त्यच
खानीलागोनी॥ लक्षेचवऱ्यासीहीहोनी॥ तेनेमळीनझालाते॥४७॥ शास्त्र
पुराणाचेकथन॥ वेदकरतीकथाश्रवन॥ देहेबोधीलाकारंक॥ आमाजाने
नेबाधी॥४८॥ अष्टोतीर्शेतीर्थ॥ देहाकानेनीमळकरिता॥ आमागादलाचीरा
हाता॥ पकाद्रीरमीरायाचीनीपा॥४९॥ बोलवली यदुमुरती॥ तुम्हीदीगाबं
राप्रेमजोती॥ मजआमयाचीपकलीभ्रांती॥ कोनपानीकोनझाला॥५०॥

आत्मा यासी ह्मणतात सुषकरेव पर ह्मणती पर ज्ञान अनुभवतो पर स्वरुपी ओम मु
कक रोव ॥५१॥ जीतुके झाले अकार तेचौदेश्वांचे वैभव होत तेथे काही जीवा
चे होईल पर पाउथा चुनी या ॥५२॥ अकबीत पासावाचोना आत्मानी मेळ होत
णाइजात नीर्मळ पानी धेकुन मज स्वामी ह्मणावा ॥५३॥ आईक बाळा यदु तंन या
तन आत्मा तद आत्मया हे शेन्ही आत्मे हे पानी या ॥ अंरुथानक वीतो ॥५४॥ गंगा
यमुना सुमसुमणी तेचीत्री पती त्री गुनी तेथे तंन आत्माक वीतो अरुथान
ते ह्मनी मेळ होते ता ॥५५॥ तंन आत्मा गाळी होता क्रर्म राहाटी बुकला होता तेने
आत्मा मळीला पुर्ती सद्गुरुनाथा सुधकेला ॥५६॥ तंन आत्मा या षीला देते आह्मा
यान तद आत्मा न्हानीला सत्राईन तद आत्मा याषीला सीव आत्म थान सीव आ
त्मा न्हानीला शीरमीरान ॥५७॥ शीरमीर पात्मा पासुन नीर्मळ होता षीव आत्मा जा
न सीध आत्मा यासुन पर आत्मा परयावला ॥५८॥ पर आत्मा न्हानीला अर्बुद झरी

ने ब्रह्मं श्रु छेदे रवन ज्ञान द्रीष्टीचे अवलोकुन सांवळस्यावे ब्रह्म ज्ञान श्रवे गुनेपाहावा ॥६८॥
र तीसरी श्रृष्टी श्कार ईरव्या सटे ऊनी नामावर ईरव्या सचेक्षुनी रंतर होवोनीथी राहावे ॥६९॥
चवथी श्रृष्टी दीवेजान दीपेचे क्षुचे देन नीर्वीकार रुप अवलोकुन पर पाहानेव स्वावे ॥७०॥
चार श्रृष्ट्या चार चेक्षु चार आत्मे पलक्षु जे सानी वाका परतंसु यदुपती सांगती तो ॥७१॥
वेते स्वते सब्रह्म भवीले सीध ब्रह्मं बोदांटले पुर्णब्रह्म कोंदले श्रवे भरीले ब्रह्मयस्थान ॥७२॥
घेलेन भी मुळब्रह्म आहे पुढे ब्रह्म रंजेनपाहे अर्वत्री ब्रह्म बीज हे मुळ पाहेले धानी ॥७३॥
पथानी ब्रह्म झाले पधंरा जाला सगुन मायाचा पसारा पधेवरी ईश्वचैतंन्य कु
भारा तेथेची प्रमेश्वर राहाती ॥७४॥ यदु लागी लाचे र्णा स्वामी प्रमेश्वर ह्मणो
वौणा कोन कोन्या स्थाना आह्मा लागुंन सांगावे ॥७५॥ जे क्का सांगा तमज
नी लागोनी सुटका होईल ततक्षीं माया चापाश सातोकोनी जावे थेवोनी आपुल्यापरी ॥७६॥
प्रमेश्वर कोन्हाषी ह्मणावे ते मज सांगावे भावे कोन कोनाषी वळखावे कोन
त्यागावे तंसजानी ॥७७॥ वो

॥५॥

परमेश्वर

ईतके आयकुनी ऊत्तर॥ कायबोलीले दीगांबर॥ तुज सांगीतो मायापार॥ होईसादर

शसिवधेक्ला॥ ७८॥ आद्यमाया ज्ञानमाया॥ मोहोन्मेमाया ब्रह्मदया॥ योगमाया भो

गमाया॥ ईस्वमाया सासिपी ७९ रुपामायाया सोली॥ वर्तेचे तन्य मायाजान॥ ट

तेथुन परामायानीर्वान॥ तेचीमुळस्थानसर्वांचे॥ ८०॥ प्रपंचे प्रमेश्वाराषी॥ क्री

ष्णागुडंचेस्र्कवलीषी॥ यांगदेवशेस यासी॥ तप्रमेश्वर जानावे॥ ८१॥ तेव्हा बोली

न लायदुनंदन॥ प्रमेश्वरास्त्रीचीमायाकोन॥ कोनस्थां कोनधाम॥ लेआम्हाला

या गुनसांगास्वामी॥ ८२॥ आदत्रुयातीधाची मोहोन्मभांअवताराची॥ ब्रह्म

मायाब्रह्मईधीची॥ परमायाकीवब्राची॥ ८३॥ क्रीष्णा-चीयोगमाया॥ गुमोडंची

ईश्वमाया॥ श्वेतकृधराचीरुपामाया॥ चेतन्यमाया चांगदेवाची॥ ८४॥ परामा

यापराशक्ती॥ तेथेमाझीचवस्थायकावली॥ परासर गुरु बोली॥ मोगेपली

ली तथुनीया॥ ८५॥ तेथेनीरुहीत परासर॥ तेथेनाही माझी रोधकार॥ तेआ

[illegible]

तेथे ओळ माझा गुरु॥ मीसाचा हंस अवतारु॥ तोनार्वीकारनीधीरु॥ अंहं

ब्रह्मांईस्मी वेदलेथे॥ ८७॥ मीपरआत्मयापर्ता॥ माझागुरु ओळेवरुता॥

ता तेथेनाहीरुप आरुपाचीवार्ता॥ शेब्द्राषीशेब्द्रनाही॥ ८८॥ नीर्गुननयेथा

चेषीबोलता॥ नीराकारनपसुनता॥ नीराभयनयसांगता॥ नीरहीतपु

तीनकळेची॥ ८९॥ तेथे संन्यनानीरसुन्ये॥ नाहीचेमादोनमाने॥ आकारनी

राकाराचीरोधवेने॥ तेथेजानपुन्हानाही॥ ९०॥ मीसाच्याजोतीतलींतेजी

मलाहंसरुपधरीता॥ जगऊध्याराव याकरयात॥ कर्मभुमीआलोमी॥ ९१॥

मीसीवअत्मयाचागुरु॥ मींदीर्ह्देयताचातारु॥ मीनीर्गुननीराकारु॥ हंसअ

वतारुधवीले॥ ९२॥ जीवकुधाराया याकारंन्त॥ अवधुत मुर्तीप्रगटुन॥

कर्मब्रह्मयापासुन॥ सोकवींतामीची॥ ९३॥ हाब्रह्मांडगोकुळगंथे॥ पहीं

नाचीनराहीवार्ता॥ ब्रह्मरुपचीहेयेवाचीता॥ पुर्वीचेथापरजाणाची॥ ९४॥

॥६॥

परम्हनती आम्हीझालो॥ पर्वस्तुपावलो॥ जेन्ममर्न्नीपासुनी सुटलो॥ अ
वंघेफोलराजया॥ १५॥ पर्वस्तुचीभेटीहोता॥ परअस्त्रीईलासकरिता
परआसाकानजानता॥ पररा ह्मताथर्थत्रीतो॥ १६॥ नींदादोशाचाध
रीताईठाक॥ मनी राहाला सदानीर्मक॥ तुसमानसकळ॥ सर्वभुतीजानतो॥ १७॥
औषभ्रमीष्टबालीले॥ कामक्रोधाणांगवीले॥ वासणासुसरीगीळवीले
म्हणोनीपळीलेमाथावेढी॥ १८॥ मायांबिळीपासुन॥ कोन्हीनोही सुटकाजा
न॥ बुळालेथोरलाहान॥ झालीनांगवन डांभीकाची॥ १९॥ ईंद्रेचंद्रणाग
वीले॥ हरीहरमोनावीले॥ वेदाचीवाच्यावेकावले॥ शेशाचीजीव्हाझाली
द्रुखंड॥ २०॥ मोन्यश्वराषीपळीलेमौन्ये॥ शास्त्रभोबावलोजान॥ पुर्णमस
राणाचीरीधयन॥ होईलकुठुनपरस्वरुपी॥ २१॥ परापरएहीलेदुरा॥
भळल्यासीम्हनतीपर॥ चेमखदाघवीद्रीषीपुळे तेनेजैसांगवीले॥ २॥ ग

॥६

खेसरीभुचरीच्याधरी॥ चवथीमुद्राअगोचरी॥ कळादावती णानापरी॥
णांगवतीजेंगाते॥ ३॥ आम्ही म्हणतीपुर्नगुरुतुझा॥ तुशीशाहोईमाझा॥ मी
तारीन सहजा॥ चंचलतातोडुनोको॥ ४॥ क्षेमादयाशांतीधरी॥ कामक्रुधा
थीरकरी॥ आशामनशाआवरी॥ वासणा सुसरीदुर्कीजे॥ ५॥ परअस्त्रीमा
यसमान॥ प्रद्रव्येवामजान॥ औसेरीशासीबोधकरुन॥ आपुनजानंबो न
धी॥ ६॥ प्रअस्त्रीचानकीजेईलास॥ परधनाचीनकीजेआष॥ नीदांदो
शाचानकीजेसंग॥ नीर्वीकल्पहोईतु॥ ७॥ म्हणतीआम्हीजगद्गुरु॥ आ
म्होहोनीनाहीथोरु॥ परहांनाच्यासागरु॥ मजपगळाकोन्हीनाही॥ ८॥ तुले
हेरेनीराआस॥ तुजसारीननशावकास॥ औसाजेगार्धेबोकरिता॥ आपुनेबा
धझालाणाही॥ ९॥ औसेजेगी गुरुडांभीक॥ बहुतभोदांवतीजेगास॥ ध
णाचाकरितीसोक॥ धरकुटंबच्यालाववास॥ १०॥ गुरुराहातीधरोघरी॥

षीरी कलीणनापरी॥तरी काबुकांले मीनीवरी॥जन्म मर्नी दुरी नाहीझालो॥
११॥सद्गुणाचा सद्गुरु॥स तशोशासहधीरु॥हेचीजातीपहेल्या पारु॥भौशीं
धुसागरु ऊतरुनीया॥१२॥ पदुराजा संतोसोनी॥ बोलीला परहंसालागुनी
गुनी कोनजीव कौन्यषानी॥ आह्मालागुनी सांगावे॥१३॥ जीवराजा
पीडांचा॥ सीवराजा ब्रह्मांडाचा॥ ईस्वराजा अक्षीपदाचा॥ मोक्षेपंदा
श्रीरीगुरु॥१४॥ हेउभय पांखाडी पासी॥ हेगुज सांगुणोम साषी॥ हेगु
ह्याचे गुहे तुजषी॥ जतन यासी कींजेबापा॥१५॥ माझ्याजीवाचे जीव
न॥ मीकवीले तुम्हीजान॥ कैले ब्रह्मचेतन्यघन॥ ब्रह्मरंजेनदाखवीले॥१६॥
आताध्यालोजी नीवालो॥ दोहीपक्षी ऊधारीलो॥ तुह्मेचेणी लीनझालो॥
ह्मणानी मीझालो परस्वरुपी॥१७॥ औसाजो परस्वरुपीमीझाला॥ मीकाय
वाणु तयाचे भाग्याला॥ धन्यधानी त्याचे भजेणाला॥ भीशीधु गेलें ऊमानीया॥१८॥

धन्य धन्य त्याचीवाणी॥ धन्य धन्य त्याचीजेननी॥ धन्य धन्य त्याच्याकुळा॥
लागोनी॥ त्रीलोकी धन्य तो॥१९॥ औसाजो प्रांनी जंमीला॥ मातापीत्याच्या
ऊध्दार केला॥ तारीले तीन्ही कुळाला॥ सुटकाकेला जंन्म मर्नाचा॥२०॥
आतास्वामी मायबापा॥ दुरकेले त्रीपांता॥ लक्षेचो भाषीपासुन॥ के
लानीपाताजीवाचा॥२१॥ ज्ञांन भक्ती वैराग्य॥ हेहोबहु पूर्णभाग्य॥ जया
षीमीळीन श्रीरंग्य॥ तैसे परदुझालेकी॥२२॥ ह्मा ग्रंथी पुर्ण गुह्यार्थ॥ ठावनी
नाही वेदांतीवार्ता॥ असे परहंसानी वर्ता॥ तैसा श्रुता ह्मावा॥२३॥ ह्मब्रह्मांड
गोळकपुर्णसार॥ पुर्ण ज्ञांनाचा अंकुर॥ चोवेदांचे माहेर॥ शास्त्रा अधा
र याचाची॥२४॥ हे ब्रह्मबोधपज्ञान॥ हेनकेले केव्हासी सुन॥ राजयालागुन कान्नी॥
अवतार हं सधवीले॥२५॥ ह्मा ग्रंथी पुरानपंरसीधांत॥ श्रवेपुराणाचा कंदुक
वेदशास्त्राचे बीज॥ पल्लव फुटत पथानी॥२६॥ मह्मद मुनी ह्मणे अवधुत संता॥

ब्रह्मबोधाचीझालीवार्ता आतासोळावेदाचीकथा ॥ पुढीलेपाआध्याई
सांगीन २७ ॥ इश्रीब्रह्मांडगोळकग्रथे ॥ पदुअवधुत सवादत ॥ ब्रह्मांन
दअनदभरीती ॥ प्रेमानंदप्रगटला ॥ २८ ॥ पंचमोअध्यासंपुर्णमस्तु
शुभभवंतु ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ६ ॥